Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети ва Министрлар Советининг органи

«СОВЕТ УЗБЕКИСТОНИ» — ОРГАН ЦЕНТРАЛЬНОГО КОМИТЕТА КОМПАРТИИ УЗБЕКИСТАНА, ВЕРХОВНОГО СОВЕТА И СОВЕТА МИНИСТРОВ УЗБЕКСКОЙ ССР

48-ЙИЛ ЧИҚИШИ
№ 207 (13.469).
1966 СЕНТЯБРЬ 11 ЯКШАНБА
Баҳоси 2 тийин.

БУГУН — СОВЕТ ТАНКЧИЛАРИ КУНИ

Ватанимизнинг пўлат қалқони қаҳрамонларига шон-шарафлар!

ҚИШЛОҚ ҚУРИЛИШЛАРИ

Қишлоқларимиз чиройи очилмоқда. Қишлоқлар социалистик шаҳарларимиздан андоза олмоқда. Шаҳарлар каби обод ва гўзал, файзли ва гаштли бўлмоқда. Улуғ Октябргача, шоир Махмур ибораси билан айтганимизда, «Бир катак, икки капа, уч олачуқ, тўрт каталак»дан иборат бўлган қишлоқлар совет даврида батамом қайта қурилди, деҳқон уйини янгилаб олди.

Қишлоқ аҳли йил сайин бадавлат бўлиб бормоқда. Эндиликда республиканинг барча районларида шинам уй-жойлари, электр, газ ва водопроводи, клуб, кутубхона, мактаб, кинотеатр, болалар муассасалари, спорт иншоотлари бўлган шаҳар типидаги посёлкалар бунёд этилди. 1961 — 1965 йилларда район марказларида, колхоз ва совхоз посёлкаларида 5 миллион 109 минг квадрат метр уй-жой қурилди. Газ шохобчалари барпо этилди. «Зангори олов» қишлоқ меҳнаткашларининг турмушига тобора сингиб бормоқда. Ҳозир 100 мингга яқин деҳқон хонадонида табиий газ шуъла сочиб турибди. Қишлоқларда мактаблар, мактабгача болалар муассасалари, касалхоналар, клублар, кутубхоналар, спорт иншоотлари, савдо ва маиший хизмат корхоналари қуриш тобора авж олиб бормоқда.

Колхоз ва совхоз қишлоқларини қайта қуришда айниқса Фарғона область партия ва совет ташкилотлари катта ғайрат-шижоат кўрсатмоқдалар. Узбекистон Компартияси Марказий Комитетининг XIII пленумидан кейин ўтган давр ичида областда 10 мингдан ортиқ шинам уй-жойлар деҳқонларга туҳфа этилди. Область қишлоқларида водопровод ва канализация тармоқлари кенгайтирилди. Андижон, Тошкент ва Сирдарё областларида ҳам кўплаб уй-жой, маданий-маиший муассасалар бунёд этилгани туфайли қишлоқлар жамоли очилиб бормоқда. Меҳнаткашларнинг фаровон ҳаёт кечириши, маданий дам олиши учун қулай шарт-шароитлар вужудга келтирилмоқда.

Қишлоқларда қурилиш ишларини кенг авж олдириш, қурилиш сифатини кўтариш, қишлоқ қурилиш ташкилотларини малакали мутахассис ва бинокор кадрлар билан таъминлашни яхшилаш мақсадида тузилган республика Қишлоқ қурилиши министрлиги қизғин иш бошлаб юборди. Қишлоқ бинокорлари олдида беш йилликда катта вазифалар турибди. Шу йилнинг ўзидаёқ министрликка қарашли ташкилотлар қарийб 150 миллион сўмлик қурилиш-монтаж ишларини бажаришлари керак. Бу ўтган йилдагидан деярли икки баравар кўпдир. Ҳозирги вақтда қишлоқларда бир қатор йирик объектлар қурилмоқда. Бўстонлиқ паррандачилик фабрикаси, Қўқон қурт уруғи заводи, Узбекистоннинг турли районларида барпо қилинаётган қуритиш-тозалаш цехлари шулар жумласидандир. Қишлоқларда қурилиш ишлари ҳажми беқиёс ортди, бинокорлик ишлари кўлами тобора кенгаймоқда.

Бинокорларимиз катта муваффақиятларни қўлга киритдилар. Лекин олдимизда турган вазифалар яна ҳам буюкдир. Узбекистон Компартияси Марказий Комитетининг IV пленуми қарорларини тўла-тўкис бажармоқ учун қишлоқ бинокорлари барча резерв ва имкониятларни ишга солишлари, қурилишда индустриал усуллардан кенг фойдаланишлари лозим бўлади. Ҳанузгача ҳам республиканинг бир қанча районларида уй-жой ва маиший объектлар қуриш суръати қониқарли эмас. Баъзи қишлоқларимиз яхши обод қилинмаган, кўримсиз уй-жойлар ҳам учраб туради. Айрим қишлоқлар пухта ўйланмай, лойиҳасиз, плансиз қурилмоқда. Республика «Госстройи», Қишлоқ хўжалик министрлиги, лойиҳалаш институтлари янгитдан қурилаётган қишлоқларни бош планлар билан ўз вақтида таъминлашлари лозим.

Қишлоқда қурилаётган уй-жойларнинг мукаммал лойиҳаларини тайёрлаш борасида ҳам талай камчиликлар бор. Битта лойиҳа иқлими ва табиий шароити турли-туман бўлган ҳамма областлар қишлоқ қурувчиларига тавсия этилаверади. Ана шу областларнинг ўзига хос хусусиятлари, аҳолининг таркиб топган анъаналари, оиланинг катта-кичиклиги ҳамиша ҳам эътиборга олинавермайди. Қишлоқда қуриладиган уй-жойларнинг мукаммал лойиҳасини яратиш лойиҳа институтларининг энг муҳим вазифаларидандир. Шу мақсадда қишлоқда қуриладиган уй-жой лойиҳаси учун конкурс эълон қилиш мақсадга мувофиқ бўлур эди. Қишлоқ қурилиш ташкилотларини малакали бинокор кадрлар билан таъминлаш мақсадида областларда қурилиш билим юртлари очиш керак.

Яна шуни ҳам алоҳида таъкидлаб ўтиш керакки, қишлоқ қурилишларида кўпгина ишлар қўлда бажарилапти. Бунинг оқибатида қурилиш муддатлари чўзилиб кетмоқда, сифат ҳамма вақт кўнгилдагидек бўлмаяпти. Қурилиш таннархи қимматлашиб кетмоқда. Қишлоқ қурилишини замонавий индустрия воситалари билан тўлароқ таъминлаш керак. Қишлоқ қурилиш трестларининг ишлаб чиқариш базасини мустаҳкамлаш, ишда ўзини оқлаган механизациялашган кўчма колонналарни кўплаб тузиш лозим.

Қурилиш индустрияси корхоналари ҳозирги вақтда қишлоқбоп конструкцияларни ишлаб чиқармаётирлар. Ана шу масала ҳақида жиддий ўйлаб, амалий тадбирлар кўриладиган вақт келди. Қишлоқда қурилиш ишларининг яна ҳам авж олиб кетиши маҳаллий партия, совет ва касаба союз ташкилотларининг тадбиркорлигига, қурилиш ташкилотларининг ишига нақадар моҳирона ва малакали раҳбарлик қилишига ва ёрдамлашишига боғлиқдир.

Қишлоқларимизни қайта қуриш беш йилликнинг катта социал вазифасини амалга оширишда — шаҳар билан қишлоқ ўртасидаги муҳим тафовутларни бартараф қилиш, қишлоқ аҳолисининг моддий ва маданий турмуш даражасини изчиллик билан ошира бориш ва қишлоқ аҳолисининг турмуш даражасини шаҳар аҳолисининг турмуш даражаси билан яқинлаштириш йўлида муҳим омил бўлади.

Қишлоқларимизнинг чиройи очилаверсин. Юртимиз, элимиз янада гўзал ва обод бўлаверсин.

— Мана бу сиз кўриб турган дурдона, — дейди Жиззах районидаги «Москва» колхозининг илғор теримчиси Ойдин Баҳромова, бу йилги меҳнатимизнинг самарасидир. Ойдин кўпмингчилар ҳаракатига биринчилар қаторида қўшилиб, мавсумда 12 тонна пахта териб бериш ҳақида мажбурият олди.

А. Горонрин фотоси, (ЎзТАГ фотохроникаси).

КАРВОНБОШИ

Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, Ўзбекистон ССР Олий Советининг депутати Ойим Камолова раислик қилаётган Крупская номли колхознинг азамат пахтакорлари Амударё районида биринчи бўлиб теримни бошлаб берган эдилар. Улар ҳозир карвонбошилик қиляптилар. Машъал хўжалик аъзолари етиштирилган ҳосилни яна бир марта кўздан ўтказиб, ўз зиммаларига оширилган мажбурият қабул қилдилар. 1260 гектар майдоннинг ҳар гектаридан пландаги 26,8 ўрнига, 37 центнердан «оқ олтин» териб олиб давлатга камида 4662 тонна «оқ олтин» сотиш, шунинг 1300 тоннасини «зангори кема»ларда териб олишга аҳд қилишди.

Тожибой Эшниёзов, Болтабой Отабоев бошлиқ бригадаларда ҳар куни йиллик планнинг 2,3-2,7 проценти миқдорида пахта терияпти ва тайёрланяпти. Шу бригадаларнинг чевар теримчилари С. Ниёзимбетова, Г. Янгибоева, Г. Тожибоеваларнинг ҳар бири ҳозиргача 3 минг килограммдан «оқ олтин» териб, кўпкилограммчилар мусобақасида пешқадамлик қилишяпти.

Агрегатларнинг ҳаммаси теримга шай. Эртаиндин машина терими ҳам бошланади.

Колхоз правлениеси ва партия ташкилоти терим суръатини кўтариш юзасидан бир қатор тадбирларни амалга оширмоқдалар.

— Сўнгги 2-3 кун ичида, — деди колхоз раиси Ойим Камолова, — теримчиларнинг сонини кўпайтириб, 500 кишидан 920 кишига етказдик. Машина терими бошланиши биланоқ агрегатларнинг тўла қувват билан ишлашини таъминлаймиз. Шундай қилиб, терим сифатига алоҳида эътибор берган ҳолда, кунига йиллик планнинг 3-3,5 проценти миқдорида пахта терилиши ва тайёрланишига эришамиз.

Р. ЕШИМБЕТОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетида суҳбат

Ўзбекистонда ўтказилаётган Болгария маданияти декадасининг болгар—совет дўстлиги умумхалқ комитетининг раиси Цола Драгойчева бошчилигидаги қатнашчилари 10 сентябрда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетида қабул қилинди. Болгария Халқ Республикасининг Совет Иттифоқидаги элчиси Стоян Д. Каражов Болгария маданияти арбоблари билан бирга бўлди.

Самимий дўстона суҳбат вақтида КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов меҳмонларга хўжалик ва маданий қурилишда республика меҳнаткашлари эришган муваффақиятлар тўғрисида, Ўзбекистон экономикаси ва маданиятини янада ривожлантириш истиқболлари тўғрисида гапириб берди.

Суҳбатда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бюросининг аъзолари В. Г. Ломоносов, Н. М. Матчонов, Е. С. Насриддинова, Р. Н. Нишонов, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари С. О. Азимов ва республиканинг бошқа раҳбар ходимлари қатнашдилар.

Цола Драгойчева болгариялик вакиллар Ўзбекистонда хушнудлик билан кутиб олинганликлари учун декада қатнашчилари номидан самимий миннатдорчилик билдирди. У республика раҳбарларига болгар — совет дўстлиги умумхалқ комитетининг фахрий ёрлиқларини, шунингдек ёдгорлик совғаларини топширди. (ЎзТАГ).

МАШИНА ТЕРИМИ — ИШНИНГ УНУМИ

Бизнинг хўжалигимизда бундан икки-уч йил илгари пахтани машинада теришга етарли эътибор берилмас эди. Натижада пахтанинг таннархи қимматлашиб, колхоз ва колхозчилар моддий зарар кўрар эдилар.

Ўтган йилдан бошлаб, бундай хўжасизликка барҳам берилди. Машинага кенг йўл берилиб, унга бўлган эътибор кучайтирилди. Аввалги йиллардагига нисбатан 575 тонна кўп ҳосил машиналарда териб олинди. Бундан хўжалик катта фойда кўрди. Меҳнат унумдорлиги ортиб, гектар бошига олинадиган ҳосил ҳам 2,5 3 процентга кўпайди.

Машинанинг кучини амалда синаб кўрган азаматларимиз беш йилликнинг дастлабки йилида ўз зиммаларига юксак мажбурият олдилар. Она-Ватанга ҳар гектар ердан камида 25,6 центнердан ҳосил армуғон этиб, Улуғ Октябрнинг 49 йиллиги кунини ёруғ юз билан кутиб олишга аҳд қилганлар.

Сирдарёлик машҳур механизатор Мамажон Дадажоновнинг очиқ хати, оққўрғонлик пахта усталарининг ватанпарварлик ташаббуси колхозимиз дала гвардиячиларининг меҳнат ғайратларини янада ошириб юборди. Улар яқинда кенгаш ўтказишиб, етиштирилган ялпи ҳосилнинг 1000 тоннасини машинада териб олиш ҳақида оширилган мажбурият қабул қилдилар. Бу — планда белгиланганидан 300 тонна кўп демакдир. 600 гектар майдон машинага ажратиб қўйилган. Бу майдонларда бирорта бегона ўт йўқ. Пайдо бўлганлари ҳам тезлик билан юлиб ташланмоқда.

Механизаторларга бепул иссиқ овқат бевосита ишнинг бошига етказиб берилади. Кўчма вимпел ташкил қилинади. Бу вимпел беш кунда энг кўп пахта терган механик-ҳайдовчига 25 сўм пул мукофоти билан бирга қўшиб берилади.

Халқимизда «иш қуролинг бўлса соз — машаққатинг бўлар оз!» деган мақол бор. Бу ҳикматли сўзда жон бор. Биз ана шунга амал қилиб, мавжуд 15 та терим агрегатини сифатли ремонтдан чиқариб, мавсумга шайлаб қўйдик. Бундан ташқари 7 та кўрак чувийдиган, 1 та кўрак терадиган, 2 та подбор машиналари ҳам созлаб қўйилди. Терим агрегатларининг икки сменада ишлашини таъминлаш учун 30 механик-ҳайдовчи тайёрланди. Улар шу кунларда сўнгги марта агрегатларини кўздан кечирмоқдалар. Пахтаси машиналарда териладиган участкаларда ғўза баргини тўктиришга киришилди. Бултурги йилда пўлат этаклардан хирмонга 80-100 тоннадан пахта тўккан Ҳошим Абдуллаев, Йўлчибой Нишонов, Бадриддин Жакаров, Пўлат Сирочов сингари пўлат от чавандозлари бу йилги мавсумда 100 тонна ва ундан ошириб пахта теришмоқчи.

Хўжалигимизда машинага суяниб иш кўрадиган пахтакорларнинг сони йил сайин ортиб бораётир. Коммунист Неъматжон Хомидов, Астонақул Эргашев, Толибжон Собиров ўртоқлар бошлиқ бригадаларда ҳамма майдонлар машина теримига мослаб қўйилган. Собир Раҳимов бошлиқ комплекс механизациялашган бригада азаматлари 65 гектар ердаги ҳосилни фақат машинада териб олиш учун курашмоқдалар.

Хўжалигимиз пахтакорлари йиллик планни 15 октябрга бажариб эл-юрт олдида берган ваъдаларининг устидан чиқадилар. Машина терими плани эса 28 сентябрларга қолмай ошириб адо этилади.

М. ИСРОИЛОВ,
Бағдод районидаги Куйбишев номли колхоз бош агрономи.

ҚАРДОШ БОЛГАРИЯ ВИСТАВКАЛАРИ

Ўзбекистонда ўтказилаётган Болгария маданияти декадаси кунларида яна бир шонли воқеа рўй берди. 10 сентябрда Тошкент санъат саройида тантанали вазиятда болгар китоблари виставкаси очилди.

Ўзбекистон ССР Министрлар Совети матбуот давлат комитетининг раиси З. И. Есенбоев ўзининг кириш сўзида серқуёш Ўзбекистонга Болгариядан келган азиз меҳмонларни қизғин табриклади.

Таниқли ўзбек ёзувчиси Назир Сафаров сўз олади. У Улуғ Ватан уруши даврида Болгария пойтахти — Софияни озод қилиш қатнашчиларидан бири бўлган эди.

Шоир Жуманиёз Жабборов Болгария Халқ Республикасига бағишланган шеърларини баланд руҳ билан ўқиб беради.

Тўпланганлар томонидан самимий кутиб олинган Болгариянинг таниқли шоири, хизмат кўрсатган маданият арбоби Крум Вилков сўзга чиқади. У декада қатнашчилари самимий кутиб олинганликлари учун миннатдорчилик билдириб, китоб нашр этишда социалистик Болгария катта қадам қўйганлиги ҳақида гапиради.

Виставка очилди. Шаҳар меҳнаткашларининг жуда кўп вакиллари виставка билан танишадилар. Виставкани очиш тантанасида Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари Р. Н. Нишонов қатнашди.

* * *

Халқ талантларининг бу дурдонасида ўзининг бой, гўзал ва ранг-баранг санъатини асрлар бўйи сақлаб келган болгар халқининг юрак-қалби мужассамлашгандир. Бугун ана шу санъат Ўзбекистон пойтахтида меҳмон бўлмоқда — бу ерда 10 сентябрда Болгария санъати виставкаси очилди.

Виставкага Болгариянинг бугунги ҳаётидан олинган суратлар қўйилган. Бу суратларни фотоаппарат тасвирлаб берган. Суратларда совет ва болгар халқлари буюк қардошлиги тарихининг саҳифалари очиб берилади, социалистик Болгариянинг ҳаёти ва меҳнати ҳақида ҳикоя қилинади.

Виставкани Ўзбекистон ССР маданият министри З. Р. Раҳимбобоева очди. Ўзбекистон Рассомлар союзининг раиси Р. Аҳмедов санъатдош талантли биродарларимизга бундан буён ҳам катта муваффақиятлар тилади.

Профессор, бадиий академия ўқитувчиси Мара Цончева бу ерга тўпланганларга Болгария тасвирий ва амалий санъатининг ривожланиши тўғрисида гапириб берди.

Виставкани очиш муносабати билан бўлган тантанада Болгария маданият арбоблари билан бирга Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари Р. Н. Нишонов, Республика Министрлар Совети Раисининг ўринбосари С. О. Азимов қатнашдилар. (ЎзТАГ).

Бухоро область, Навоий районига қарашли «Нарпай» совхози далаларида бу йил 130 та пахта териш машинаси ишлайди. Агрегатлар мавсумга шай қилиб қўйилган. Суратда: совхознинг бир группа илғор механик-ҳайдовчилари. Бу азаматларнинг ҳар бири мавсумда ўз агрегати билан 100-110 тоннадан «оқ олтин» териб беришга аҳд қилишган.

А. Тўраев фотоси.

БУНКЕРГА БАРАКА

Мирзачўлда ҳам пахта пишди. Уфқ билан қўлтиқлашиб ётган далалар оппоқ оқариб қолди. Теримни «зангори кема» капитанлари бошлаб беришди. Бу йил ташкил топган 28-пахтачилик совхози биринчи бўлиб дефолиацияни бошлаган эди. Ҳаммадан олдин машина теримини ҳам шу хўжалик гвардиячилари бошлаб юборишди.

Утган куни совхоз далаларида 20 та агрегат ишлади. Уртоқ Жума Сулаймонов бошлиқ бўлимнинг механизатори Жўрабой Саримсоқов дастлабки куни машина бункеридан 3,5 тонна «оқ олтин» тўкди. Унинг мусобақадоши илғор механизаторлардан бири Маҳмуд Нишонов ҳам ўша куни 3 тоннадан ошириб пахта теришга муваффақ бўлди.

Қўриқ ерларда 3800 гектар майдонга чигит экқан мазкур совхоз чўлқуварлари етиштирилган ҳосилнинг камида 75 процентини агрегатларда териб олишга аҳд қилишган. Шу хусусда совхоз директори ўртоқ Эргаш Холматов бундай деди:

— Қаранг, машина пайкалнинг нариги бошига чиқмасданоқ бункер лиммо-лим тўляпти. Демак, биринчи йили пахта етиштираётганлигимизга қарамасдан ҳосил баракали бўлибди. Тағин бир неча кундан кейин яна 80 та агрегат ишга тушади. Терим машиналарининг унумли ишлаши учун ғўзалар вақтида сифатли дефолиация қилинди, қатор оралари бўйлаб эгатлар меридиан чизигидек тўппа-тўғри олинди. Бундай қилиниши агрегатларнинг чайқалмасдан равон сузишига, бинобарин, шпинделларнинг чаноқлардаги пахтани яхши қамраб олишига қулайлик туғдиради. Машиналар тўла ишга тушгач, ҳар куни йиллик планнинг тўрт проценти миқдорида пахта тайёрланишига эришамиз.

Директор ҳақ гапни айтди. Сирдарё областидаги 28-пахтачилик совхози механизаторларининг ҳиммати баланд. Улар бу йилги ҳосилни тезроқ йиғиштириб олиш ва давлатга топшириш иштиёқида ғайрат кўрсатиб меҳнат қилишяпти.

Бункерга барака, дала гвардиячилари!

С. ҚОДИРОВ,
«Совет Ўзбекистони» махсус мухбири.

СССР Мудофаа министрининг БУЙРУҒИ

1966 йил 11 сентябрь. 209. Москва шаҳри.

Солдат ва матрос, сержант ва старшина ўртоқлар!

Офицер, генерал ва адмирал ўртоқлар!

Танк саноатидаги ишчилар, инженер ва техник ўртоқлар!

Бугун совет халқи ва унинг шавкатли Қуролли Кучлари традицион байрам — Танкчилар кунини нишонлайдилар.

Коммунистик партия вужудга келтирган ва тарбиялаган танк қўшинлари шонли жангевар йўлни босиб ўтди. Ватанимизнинг озодлиги ва мустақиллиги учун олиб борилган жангларда танкчи жангчилар мислсиз мардлик, оммавий қаҳрамонлик ва юксак ҳарбий маҳорат кўрсатиб, социалистик Ватанга, ўз халқига, коммунизмнинг буюк ишига фидокорона хизмат қилишда ўрнак бўлдилар.

Армия ва флотнинг бугун шахсий состави каби совет танкчилари ҳам КПСС XXIII съездининг СССР Қуролли Кучлари олдига қўйган вазифаларни бажариш йўлида зўр бериб меҳнат қилмоқдалар, коммунизм қураётган совет халқининг тинч бунёдкорлик меҳнатини ҳушёрлик билан қўриқлаб турибдилар.

Коммунистик партия ва Совет ҳукумати АҚШ империалистларининг эрксевар Вьетнам халқига қарши агрессив ҳаракатлари натижасида халқаро вазият жиддий равишда кескинлашганлигини, ялпи хавфсизликка бўлган таҳдид кучайиб кетганлигини ҳисобга олиб, Совет Иттифоқининг мудофаа қудратини янада мустаҳкамлаш учун зарур чораларини кўрмоқдалар.

Халқимиз шунга амин бўлиши мумкинки, унинг севикли фарзанди — Совет Қуролли Кучлари ва унинг шонли танк қўшинлари ҳар қандай агрессорга қақшатқич зарба беришга тайёр.

Сизларни умумхалқ байрами — Танкчилар куни билан табриклайман ва қутлайман. Танк қўшинларининг бутун шахсий составига жанговар ва сиёсий тайёргарлик ишларида, интизомни мустаҳкамлашда, ўзларининг жанговарлик маҳоратларини такомиллаштиришда янги муваффақиятлар тилайман.

Танк саноатининг барча ходимларига биринчи даражали бронетанк техникасини яратиш йўлида қилаётган олижаноб меҳнатларида тағин ҳам зўр муваффақиятларга эришишларини тилайман.

Танкчилар кунини нишонлаш юзасидан **буюраман:**

Бугун 11 сентябрь маҳаллий вақт билан соат 21 да Ватанимиз пойтахти Москвада, иттифоқдош республикаларнинг пойтахтларида, қаҳрамон шаҳарлар — Ленинград, Волгоград, Севастополь, Одессада, қаҳрамон қалъа Брестда йигирма марта тўп отилиб салют берилсин.

Яшасин коммунизм қураётган қаҳрамон совет халқи!

Яшасин Совет Қуролли Кучлари ва уларнинг шонли танк қўшинлари!

Барча ғалабаларимизнинг илҳомчиси ва ташкилотчиси Совет Иттифоқи Коммунистик партиясига шон-шарафлар!

СССР Мудофаа министри
Совет Иттифоқи Маршали
Р. МАЛИНОВСКИЙ.

Ўзбекистон журналистлари III съезди делегатлари диққатига

Ўзбекистон журналистларининг III съезди 13 сентябрь куни эрталаб соат 10 да Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг катта мажлислар залида очилади.

Делегатлар 12 сентябрь куни республика журналистлар союзи правлениеси биносида (Навоий кўчаси, 30-уй, 48-хона), 13 сентябрь куни эрталаб соат 9 дан Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг катта мажлислар зали вестибюлида рўйхатга олинади.

Ўзбекистон журналистлар Союзи правлениеси президиуми.

БУГУН — ТАНКЧИЛАР КУНИ

Мамлакатимиз халқлари ҳар йили Танкчилар кунини тантанали нишонлайди. Уларни Ватанимизнинг зирҳли қалқони деб аташлари бежиз эмас. Граждан уруши ва чет эл ҳарбий интервенцияси алангаларида туғилган Совет танкчи қўшинлари шонли йўлни босиб ўтди. Айниқса, Улуғ Ватан уруши йилларида уларнинг жанговар қудрати ёрқин намоён бўлди. Танкчилар бошқа турдаги қўшин жангчилари каби Ватан учун бўлган жангларда юксак жанговар маҳорат ва оммавий қаҳрамонлик кўрсатдилар. Пиёда аскарлар, тўпчилар, умуман фронтда қатнашган барча кишилар танкчи қисмларимиз жанг майдонларида душманга қарши нақадар даҳшатли куч бўлганини, душман мудофаасини шиддат билан синдириб, душман танки қўшилмаларининг зарбаларига ўзини мардонаворлик билан қалқон қилганини ҳеч қачон унутмайдилар.

Волга бўйлари ва Курскдаги жангларда танк қўшинлари эришган жанговар шуҳрат Украинанинг ўнг қирғоғи, Белоруссия, Болтиқ бўйи тупроғида ва Москва ёнида, Сталинград бўсағаларида, Висла ва Одер бўйларида, Берлин учун олиб борилган ҳал қилувчи жангларда янада ортди. Фашист Германияси устидан қозонилган ғалабага танк қўшинлари ва танксозлар қўшган ҳисса партия ва халқимиз томонидан юксак баҳоланди.

Урушдан кейинги йилларда партиямиз ленинча тинчликсевар ташқи сиёсатни ўтказа бориб мамлакатимиз мудофаа қобилиятини мустаҳкамлаш, армия ва флотнинг жанговар қудратини янада ошириш учун барча зарур тадбирларни кўрмоқда. Буни КПССнинг XXIII съезди ҳам алоҳида таъкидлаб ўтди. Ҳозир танкчи қўшилмаларимиз ҳар қандай агрессорга қақшатқич зарба берувчи янги замонавий техника билан қуролланган. Ана шу жанговар техника ёш жангчи танкчиларга — бўлиб ўтган уруш қаҳрамонларининг ўғил ва набираларига, жанговар шуҳратнинг муносиб ворислари ва давомчилари қўлига ишониб топширилган. Партия XXIII съезди қарорларидан илҳомланган совет танкчилари жанговар ва сиёсий ўқувда янги муваффақиятларга эришмоқдалар. Улар ўзларининг анъанали байрамларини ҳарбий интизомни янада мустаҳкамлаган ҳолда кутиб олмоқдалар.

Халқимиз она-Ватаннинг зирҳли қалқони бўлган Совет армиясининг танкчи қўшинлари билан ҳақли суратда фахрланади. Совет танкчилари Куролли Кучларимизнинг барча жангчилари билан бир қаторда совет халқининг тинч меҳнатини, Ватанимиз дахлсизлигини ўз постида ҳушёр туриб қўриқлаётир. Уларнинг қаҳрамонона меҳнати — коммунистик қурилиш ишига қўшилаётган муҳим ҳиссадир.

ЖАНГОВАР БАЙРОҚ ОСТИДА

Жанговар машиналар колоннаси тупроқ гардини кўкка кўтариб, зудлик билан олдинга интиларди. Жануб қуёши аёвсиз қиздирмоқда. Жанговар машиналарнинг кабиналарини дим, солдатларнинг гимнастёркалари баданларига ёпишар, тер юзларидан худди сув каби оқарди, машиналар эса олдинга интиларди. Тез-тез уларнинг йўлида кўчувчи барханлар, узоқ жарликлар ва тепаликлар, тик ерлар ва ўйдим-чуқурлар учраб турарди. Тактик машғулотлар иккинчи сутка давом этмоқда. Гвардиячилар қийинчиликларни мардларча енгиб «душманнинг» анча устунлик қиладиган кучига қарши йўл-йўлакай жанг қилар, ўзларини мудофаа қилишар, «душман»га қарши ҳужум қилардилар.

Жанговар машиналар колоннаси тезликни кескин камайтирди, қум тепаликларига келиб, дам олиш учун жарликда тўхтади. Жанговар машиналар кўздан кечириб чиқилди. Машиналар соясида гвардиячилар офицер Чудаев атрофига тўпландилар. Суҳбат хизмат мавзуида, жонажон ўлка ҳақида давом этарди.

— Ўртоқ капитан, — ефрейтор йиманибгина офицерга мурожаат қилди. — Уруш йилларида туркистонлик жангчилар қандай хизмат қилгани ҳақида ҳикоя қилиб бермайсизми?

Офицер жангчиларни бирма-бир кўздан ўтказди-да, уларга қуйидагиларни ҳикоя қила бошлади.

...Фашист қўшинлари тобора ғарбга қараб чекинарди. Гитлерчилар фашист рейхининг ҳалокатини бирон соатга бўлса ҳам кечиктириш учун интилишарди. Кунлардан бирида сержант Виктор Галочкин хизмат қилаётган рота участкасида оғир аҳвол юз бериб қолди. Тонготарда фашистлар бизнинг жангчиларимизга қараб миномётлардан ўт оча бошладилар. Совет ўқчилари ўз позицияларини қаҳрамонона мудофаа қилишарди. Улардан биронтаси ҳам жойидан қимирламади, васвасага тушмади. Немислар жанг майдонида ўнлаб жасад қолдирган ҳолда орқага чекиндилар.

Рота командири офицер Чараев душман бу билан қаноатланмаслигини яхши биларди. Шунинг учун ҳам у пулемётчиларга олдинги сафга чиқиб олиш ва гитлерчиларнинг ҳаракатини тўхтатиб қўйишга буйруқ берди. Пулемётчилар ҳали жанговар позицияни эгаллаб ҳам улгурмаган эдиларки, янги ҳужум бошланиб қолди. Совет жангчилари ўнгдаги позицияга ишонч билан қараб туришарди. Бироқ, пулемётдан нидо эшитилмасди. «Хавф туғиладиганга ўхшайди. Нима қилиш керак? — Командирнинг боши қотган эди. — Пулемётчилар ёнига кимни юбориш мумкин?».

Сержант Галочкин тўсиқдан бошини кўтариб, командирга мени юборинг дегандай қараб турарди.

— Бошла! — командир қатъий равишда қўлини силкиди.

Жасур йигит окопдан сапчиб чиқди-да, пулемётчилар позицияси томонга секин-аста ўтиб кета бошлади. Гитлерчилар сержантнинг ҳаракатини сезиб қолиб, унга қараб автоматлардан ўқ уза бошлади. Бироқ, Галочкин гоҳ йиқилар, гоҳ ўрнидан туриб яна югурар, гоҳ эмаклаб кетар, тобора пулемётчиларга яқинлашарди.

У пулемётлар ёнига етиб келганда жанговар ўртоқларининг қимир этмай ётганини кўрди. Комсомол аъзоси дарҳол қуролни ишга солди ва фашистларни аёвсиз қира бошлади. Гитлерчилар титраб қолишди. Улар бир неча ўлган ва яраланган аскарларини ташлаб яна орқага чекина бошладилар. Бироқ, кўп ўтмай сержантнинг теварак-атрофида миналар портлай бошлади. «Позицияни ўзгартириш керак», — қарор қилди у. Комсомол аъзоси унча катта бўлмаган уйга кириб ҳам улгурмаган эдики, ўрмондан немислар ҳужум қилиб қолишди. Виктор гитлерчиларни бирин-кетин йиқитиб бўлганда пулемётнинг лентасида ўқлар тугаб қолган эди. Бироқ, шу пайт жанг майдонида «ура!» садолари янграб кетди.

Урушда жангчиларнинг дам олиши унча узоққа чўзилмайди. Чараев қисми ҳам яна жангга кириб кетди. Аҳоли пунктига яқинлашган ерда гвардиячилар душманнинг янги қаршилигига дуч келдилар. Жуда кескин ҳаракатлар қилиш зарур эди. Шунда офицер Чараев «Ватан учун олға!» деган шиор билан олдинга ташланди. Унинг орқасидан барча жангчилар аҳил бўлиб чопиб кетишди. Ғалаба яқин эди. Бироқ, кутилмаганда окопдан гитлерчи офицер чиқиб, граната отиб қолди. У тўппа-тўғри лейтенант Чараевга учиб борарди Галочкин буни кўриб қолди. У ажал ташиб келаётган гранатанинг — севимли командирга тегмаслиги учун Чараев томонга ташланди. Қаҳрамон қонга бўялган ҳолда ётарди. Бироқ, у командири яқинлашганда ўзида йўқ хурсанд бўлиб кетди.

— Хайрият, тирик экансиз... Сиз бизни ҳужумга шундай яхши бошладингиз... Мен бўлсам... Виктор шу сўзларни айта олди, холос.

У ўлишни истамасди. Бироқ, у ўз вужуди билан командирини ўлимдан сақлаб қолиш учун онгли равишда гранатага ташланган эди. Унинг жасорати, қаҳрамоннинг шуҳрати ўчмаслиги ана шунда.

— Мана буни жасорат деса бўлади, — орадаги жимликни ефрейтор Кабиров бузди.

— Ҳа, бу жасорат, биз қаҳрамонлар хотирасини доимо шарафламоғимиз керак, — дейди офицер. — уларнинг хотирасини ўзимизнинг кундалик ишларимиз билан бойитмоғимиз керак.

«Машиналарга!» — буйруқ берилди. Моторлар ишга тушди ва колонна яна йўлга чиқди. Машиналардан бирини коммунист Александр Колмиков бошқаради. У қисмдаги энг яхши мутахассислардан бири. Қисқагина вақт ичида у 2-класс ҳайдовчи бўлиб қолди. Совет Армияси сафларига хизматга чақирилгунга қадар Александр Чирчиқдаги ўрта мактабни тугаллаб, Тошкент сув омбори қурилиш-монтаж бошқармасида ишларди. Александр билан бир қисмда хизмат қилаётган унинг укаси Михаил ҳам ёш бўлишига қарамай, 2-класс оператор бўлишга тайёрланмоқда.

Колонналар оша «Диққат!» сигнали белгиси кўринди. Жангчиларнинг юзлари жиддий тус олди. Аҳвол ҳаммага аён эди. Олдинда «душман» бўлиши керак. Секундлар ўтмаёқ қуроляроғлар жанговар ҳолатга келтирилади.

«Биринчи тайёр!», «Иккинчи тайёр!... — расчетларнинг командирлари докладлари эшитиларди.

— Ўт очилсин! — буйруқ берилди. Бирин-кетин артиллерия ўқлари овози эшитила бошлади. Биринчи танк ўрнидан қўзғолмай тўхтаб қолди, иккинчи танк... Жанговар топшириқ муваффақиятли бажарилди. Артиллериячи ака-ука Александр ва Михаил Колмиковлар, уларнинг ҳамқишлоқлари сержант Цербиненко, оддий солдатлар Амедов, Низомов, Тикеев, Атеменко ва бошқалар чарчаганлигига қарамай, жуда хурсанд.

Жанговар байроқ остида элнинг содиқ фарзанди, туркистонлик Виктор Галочкин Совет Ватанини ҳимоя қилган эди. Энди бу байроқ остида артиллериячи жангчилар совет кишиларининг тинч, ижодий меҳнатини ҳимоя қилмоқдалар.

В. Г. КРОХМАЛЮК.
Капитан

Чапдаги суратда танкчилар дала машғулоти пайти, ўнгда эса жанговар ва сиёсий тайёргарлик аълочилари юқори класс механик-ҳайдовчилар сержант Шамсиддин Нуритдинов ва Турдибой Раҳмонов ўртоқлар.

А. Асанов фотолари.

ЎЗБЕКИСТОН КП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИНИНГ IV ПЛЕНУМИ ҚАРОРЛАРИ АМАЛДА

БАМИСОЛИ ШАҲАР

Андижон — Асака магистрал йўлидан юрсангиз, икки тарафдаги янги-янги уйлар, яхши дид билан қурилган жамоат биноларига кўзингиз тушади. Қурилишларнинг сифати шаҳарникидан сира қолишмайди. Буларни ким қурган экан, деб ўйлаб қоласиз. Биз ана шу бежирим, кўҳлик биноларни, шинам уйларни қурган қўли гул кишилар, умуман «Коммунизм» колхозининг маърифатпарвар, маданиятга ўч одамлари билан таништирамиз.

Бундан бир неча йил муқаддам колхоз правлениеси ва партия комитетининг қўшма мажлисида колхоз қишлоғини қайта қуришнинг бош плани муҳокама қилинган эди. Унда колхоз коммунистлари қишлоқни шаҳар даражасига етказадиган, ундан сира қолишмайдиган қилиб қуриш, обод этиш ҳақида бир қанча фойдали мулоҳазалар билдиришди. Шу асосда қарор қабул қилинди. Қишлоқ коммунистлари ана шу қарорнинг қоғозда қолиб кетмаслиги учун, планда кўрсатилган ҳамма объектлар, йўлларни тезроқ қуриб битириш учун астойдил ишга киришдилар. Колхоз қурилиш бригадаси ҳам ўшанда ташкил этилган эди. Бригадага коммунист Мамасидиқ Содиқов раҳбарлик қиляпти. Бу коллективда ўз қишлоғини жонидан севган, уни янада обод, фаровон қилишга бел боғлаган, юрагида ўти бор коммунистлар, комсомоллар кўп. Бригада аъзолари Ленин район колхозлараро қурилиш бошқармаси билан ҳамкорликда астойдил ишга киришдилар. Уч-тўрт йил ичида уларнинг ғайрати, маҳорати туфайли қад кўтарган биноларнинг сон-саноғи йўқ. Бултурнинг ўзида 83 оила янги уйларга кўчиб чиқишди. Бу йил эса яна кўплаб кишилар ҳовли тўйи ўтказадилар.

— 12 та қулинг ўргулсин уйни битказиб, илғор колхозчилар, механизаторларга инъом этдик — дейди қувониб, қурилиш бригадасининг бошлиғи Мамасидиқ ака. — Яна йил охиригача 40 та уйни қуриб битказамиз. Ҳа, айтгандай, янги уйга кўчиб чиққанлардан айримларини айтиб берсам сизга. Мана механизатор Мухторжон Қодиров, Ўлмас Усмонов, Жўрабой Эрматов ҳамда звено бошлиқларидан Исроил Боқиев, Мамадали Умматалиев ўртоқларни айтиб ўтишнинг ўзи кифоя.

Колхозда уй-жойлар билан бир қаторда жамоат бинолари қуришга ҳам катта эътибор беpиляпти. Чунончи, колхоз бригадаларининг деярли ҳаммасида янги типдаги шийпонлар қурилди. Биринчи участкада яқиндагина янги болалар боғчаси қуриб битказилди. Шуни қайд қилиш керакки, бунда коммунист, бригада бошлиғи Усмон Сойназаровнинг ҳиссаси катта. Чунки у биринчи бўлиб болалар боғчаси қуриш ҳақида таклиф киритди. Таклиф киритибгина қолмай, уни амалга оширишда ўзи актив қатнашди.

Албатта, қишлоқ маданияти деганда, янги биноларгина кўзда тутилмайди. Дала меҳнаткашларига маданий-маиший хизмат кўрсатиш, уларнинг турмушини фаровон қилиш, қишлоқда янгича урф-одатлар, коммунистик муносабатларни шакллантириш ҳам маданий қурилишнинг бош масалаларидан ҳисобланади. Шуни кўзда тутиб, колхоз коммунистлари (партия комитетининг секретари Хайрихон Жабборова) хонадонларни газлаштириш, телефон ўрнатиш, водопровод сувлари билан таъминлаш, колхозда маиший хизмат кўрсатишнинг ҳамма хиллари муҳайё бўлиши учун курашмоқдалар. Яқинда колхозда автомат телефон станцияси ишга туширилди. Энди колхознинг ҳамма муҳим участкалари, жамоатчилари ўзаро телефон алоқаси билан боғланган. Куни кеча бу ерда маиший хизмат кўрсатиш комбинати қуриб битказилди. Ҳадемай, у колхозчиларга асқата бошлайди. Бош план асосида қурилган иккита янги алоқа бўлими ишлаб турибди. Бу эса колхоз аъзоларининг мамлакатимизнинг ҳар қандай шаҳри билан телефон алоқаси қилишига имкон беряпти. Қишлоқ клуби меҳнаткашларнинг маданий дам олишида катта роль ўйнаяпти. Колхоз партия комитети клубдан пропаганда ишларида ҳам яхши фойдаланяпти. Бу ерда ҳаваскорлар тўгараги ёш талантларни танлаб олиб, вояга етказяпти. Ҳаваскорларнинг қувноқ куйлари, рақслари ҳамқишлоқларининг дилини хушнуд этяпти. Кутубхоначи Кимсанхон Қаюмова эса китоб шинавандаларини энг янги адабиётлар билан таъминлаш йўлида жонкуярлик қилади.

Қишлоқ зиёлилари маданий қурилишнинг етакчилари, ташаббускорларидир. Ахир, қайси зиёли ўз қишлоғининг чиройли, ҳамқишлоқларининг юксак маданиятли бўлишини хоҳламайди дейсиз. Мана Мадаминжон ака Бозоровни олиб кўрайлик. У Андижон шаҳрида ишлайди. Лекин ўзи яшаётган колхози, қишлоғи ҳаётида актив қатнашади, бу ердаги кўпгина яхши ишларда унинг ҳиссаси бор. Мадаминжон ака партия комитетига ҳали у масалада, ҳали бу масалада тез-тез келиб туради. Маданий-маиший хизмат кўрсатишни яхшилашга доир фойдали таклифлар киритади. Унга ўхшаган зиёлилар колхозда анчагина бор. Колхоз касалхонасининг бош врачи Нишонбой Ғозиев, бухгалтер Абдуғани Зунунов, ўқитувчи Халимжон Мамажонов, Фозилжон Тошболтаев ўртоқлар қишлоқ маданиятини юксалтиришда актив иштирок қилишяпти.

— Кўп ишларни биз зиёлиларимизга таяниб қиламиз, — ҳикоя қилади партком секретари Ҳайрихон Жабборова, — улар бизнинг суянган тоғимиз, қишлоқ маданиятини ривожлантиришда тиниб-тинчимас ташаббускорларимиздир.

Колхоз правлениеси маданий қурилиш учун бу йил қарийб 500 минг сўм ажратди. Ана шу маблағдан оқилона фойдаланиш ҳақида коммунистлар кун сайин бош қотиришади. Ишлаб чиқаришни ривожлантирмай, қишлоқ хўжалик экинларидан юқори ҳосил олмасдан, чорва моллари маҳсулдорлигини оширмасдан туриб қишлоқ маданиятини юксалтириб бўлармиди. Буни қишлоқ коммунистлари яхши билишади. Шунинг учун ҳам хўжаликнинг асосий тармоғи бўлган пахтачиликни ҳартарафлама юксалтириш, ҳосилдорлигини ошириш колхоз партия комитети, правлениесининг диққат марказида турибди. Шу кунларда колхоз далаларида терим авж олиб кетди. 1050 гектар ернинг ҳар гектаридан 40 центнердан «оқ олтин» олишга аҳд қилган «Коммунизм» колхозининг меҳнаткашлари ўз ваъдаларининг устидан чиқиш учун астойдил бел боғлашди. Шубҳасиз мўл-кўл олинган ҳосил келажакда қишлоқни янада обод қилиш, дала меҳнаткашларининг турмушини фаровон этишга ёрдам беради.

— Ўртоқлар колхозимиз қишлоғини бамисоли шаҳар дейишади, — дейди колхоз раиси Мирзажон ака Иминов, — бунда ҳақиқат бор. Чиндан ҳам орадан кўп ўтмай, қишлоғимиз том маъноси билан шаҳар бўлиб қолади. Бунга ишончим комил, чунки колхозимизда билимга ҳавасманд, ҳамиша янгича ўйлайдиган, янгича иш тутадиган кишилар жуда кўп. Уларнинг куч-ғайрати, меҳнати туфайли колхозимиз янада зийнатли, истараси иссиқ бўлиши турган гап.

Колхоз аъзолари Ўзбекистон КП Марказий Комитети IV пленумининг қишлоқ маданиятини юксалтириш ҳақидаги қарорини мамнуният билан кутиб олишди. Ҳозир колхоз коммунистлари, қишлоқ маданиятининг ҳамма фидокорлари ана шу қарорни амалга ошириш учун астойдил курашга отландилар. Бунда улар катта муваффақиятларга эришишига шубҳа йўқ. Чунки «Коммунизм» колхозининг кишилари бир сўзли, аҳдига вафодорлиги билан ном чиқаришган.

Н. УЛУҒЖОНОВ,
«Совет Ўзбекистони» махсус мухбири.
Андижон область,
Ленин райони.

Радиоэшиттириш ва телевидение ходимлари СССР орден ва медаллари билан мукофотланди

Етти йиллик планни муваффақиятли бажаришда актив қатнашганликлари учун ва радиоэшиттириш ҳамда телевидениеда кўп йил самарали ишлаганликлари учун СССР Олий Совети Президиуми 1966 йил 8 сентябрь Фармони билан Ўзбекистон ССР радиоэшиттириш ва телевидение ходимларидан бир группасини мукофотлади.

«МЕҲНАТ ҚИЗИЛ БАЙРОҚ» ОРДЕНИ БИЛАН

Мукаррамов Жўра — Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Радиоэшиттириш ва телевидение давлат комитетининг мухбири.

«ҲУРМАТ БЕЛГИСИ» ОРДЕНИ БИЛАН

Қамбаров Акрам Мадраҳимович — Фарғона область радиоэшиттириш ва телевидение комитетининг раиси.

«ШАВКАТЛИ МЕҲНАТ УЧУН» МЕДАЛИ БИЛАН

Бурҳонов Убай Бурҳонович — Тошкент телевидение студиясининг бош редактори.

«МЕҲНАТДА ЎРНАК КЎРСАТГАНЛИК УЧУН» МЕДАЛИ БИЛАН

1. **Богословская** Елизавета Ивановна — Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети пропаганда ва агитация бўлимининг инструктори.

2. **Иткин** Борис Михайлович — Ўзбекистон ССР Министрлар Совети радиоэшиттириш ва телевидение давлат комитетининг старший редактори.

1966 СЕНТЯБРЬ 10 — УЛКАН ПАХТА ХИРМОНИГА

Республика областларида пахта тайёрлашнинг бориши тўғрисида

МАЪЛУМОТ

(Планга нисбатан процент ҳисобида)

Биринчи стун — областлар, иккинчи стун — бир кунда, учинчи стун — мавсум бошидан буён, тўртинчи стун — бир кунда машинада терилган пахта, бешинчи стун — мавсум бошидан буён.

Қашқадарё	1,70	21,81	—	—
Сурхондарё	1,14	8,61	0,31	1.46
Бухоро	1,21	5,83	—	—
Фарғона	1,28	5,06	0,01	0,02
Андижон	1,08	5,01	0,02	0,02
Самарқанд	0,53	1,75	—	—
Қорақалпоғистон АССР	0,37	1,29	—	—
Тошкент	0,72	1,03	0,03	0,03
Хоразм	0,36	0,70	—	—
Сирдарё	0,07	0,19	—	—

Ўзбекистон ССР областларида ғўзаларни дефолиация қилишнинг бориши тўғрисида шу йил 10 сентябргача бўлган

МАЪЛУМОТ

Биринчи стун — областлар, иккинчи стун — планга нисбатан процент ҳисобида.

Тошкент	71,06	Бухоро	33,44
Сирдарё	43,10	Фарғона	27,63
Сурхондарё	42,63	Андижон	19,59
Қашқадарё	39,62	Хоразм	19,24
Қорақалпоғистон АССР	37,03		
Самарқанд	36,05	Республика бўйича	39,84

ВАГОНЛАРНИНГ «УМРИ» БЕКОР ЎТМАСИН

Селекторда кенгаш

Темир йўл вагонлари — халқ мулки! Уни бекор қўйиш қанчадан-қанча маблағни совуриш, ташиладиган халқ хўжалиги юкларини маҳтал қилиб қўйиш, темир йўлда ҳаракат графигини бузиш, юк ортиш ва тушириш майдонларида техника воситалари ва ишчи кучларининг «умри»ни зое кетказиш демакдир. Ўрта Осиё темир йўли шу кеча-кундузда мамлакатимиз магистраллари ичида энг серқатнов, юк ва пассажирлар ташиш кўпайиб кетган пўлат излар тармоғига айланди. Зилзиладан азият чеккан Тошкентга мамлакатимизнинг турли томонларидан бинокорлик материаллари ва машина-механизмлар бетўхтов юборилиб турибди. Бунинг устига Ўзбекистондан бепоён Ватанимизнинг ҳамма томонларига саноат маҳсулотлари, машина-ускуналар ва бошқа хил материаллар пешма-пеш жўнатиляпти.

Хўш, Ўрта Осиё магистралида юкли вагонларни бўшатиш, станцияларга туширилган юкларни ташиб кетиш, вагонлар оборотини тезлаштириш қай аҳволда? Ўрта Осиё темир йўл бошқармасининг селекторда йиғилиш ўтказиладиган катта залига тўпланганлар — Ўзбекистон пойтахти партия, совет ва хўжалик ташкилотларининг вакиллари, республика министрлари, халқ контроли комитетининг раҳбар ходимлари, Тошкент темир йўл бўлинмасининг раҳбарлари ана шу масалани атрофлича муҳокама қилдилар. Селектордаги кенгашда, шунингдек республика барча область партия, совет ташкилотларининг вакиллари, область ва шаҳар халқ контроли комитетларининг раҳбарлари, магистралга қарашли барча станцияларнинг вакиллари ҳам иштирок этдилар.

Селектор аппарати ўрнатилган залнинг тўрида қизил чироқ ёнади. Бу, бутун магистрал Тошкентда бошланган кенгашга иштирок эта бошлаганлигини кўрсатувчи сигнал эди. Темир йўл бошлиғи, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони ўртоқ А. Қодиров селектор микрофони олдида магистралдаги ҳозирги аҳвол ҳақида қисқача ахборот берди. Сўнгра, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари ўртоқ И. Г. Анисимкинга доклад учун сўз берилади. Ўртоқ Анисимкин Ўрта Осиё темир йўли коллективи халқ хўжалигини юксалтириш учун олиб борилаётган умумхалқ курашига муносиб ҳисса қўшаётганлигини, магистралчилар ўзларига топширилган шарафли вазифани муваффақиятли адо этаётганликларини таъкидлайди.

Лекин вагонлар оборотини тезлаштиришга ёрдам берадиган жуда кўп имкониятлардан фойдаланилмаётганлиги таъкидланди.

Бир қатор станцияларда темир йўл вагонларининг ҳаракатини тезлаштирадиган резервлардан ҳали тўла фойдаланилмаётир. Бу эса темир йўлда ҳаракат графигини бир меъёрда ташкил этишга, халқ хўжалиги юкларини ўз вақтида ортиб жўнатишга, тушириб олишга, Тошкент қурилишлари учун материалларни белгиланган муддатларда етказиб беришга салбий таъсир кўрсатяпти.

Республика Ғалла маҳсулотлари ва аралаш озуқа саноати министрлигига қарашли корхоналар, ташкилотлар вагонлар оборотини тезлаштиришга кўра била туриб гов бўлмоқдалар. Урганч станциясида 16 вагон ғалла 3 сентябрдан буён туширилмаган. Тўйтепа станциясида 4 ва 5 сентябрда келтирилган 2 вагон ғалла ҳалигача турибди.

Докладчи ўртоқ И. Г. Анисимкин Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети номига келган телеграммалардан бирини ўқиб берди. Телеграмма Қорақалпоғистон Автоном Республикасидаги Хўжайли темир йўл станциясидан йўлланган. Унда республика «Живконтора»си ихтиёрига келган қорамол ортилган вагон уч кеча-кундуз станцияда туширилмай қолиб кетгани маълум қилинади. Контора раҳбарлари молларни вагондан тушириб олиш ўрнига бу молларни қайси ташкилотга сотиш ҳақида ўйлаб харидор излаб юрдилар.

Натижада темир йўл вагонлари бу ерда молхонага айлантириб қўйилди. Ваҳолонки, Хўжайлига келган шу вагонларга ўша куни мевалар ортиб жўнатиш мўлжалланган эди. Бундай аҳволни Сурхондарё областидаги станцияларда ҳам кўплаб учратиш мумкин. Областдаги Болдир, Денов, Термиз станцияларида ўнлаб вагонлар бир неча кунлаб юки туширилмай қолмоқда.

Кенгаш охирида селекторнинг чироғи тез-тез ўчиб-ёниб турди. Бу эса станциялар билан алоқа боғланаётганлигини кўрсатиб турарди. Доклад охирида турли станцияларда тўпланган область, шаҳар, район партия, совет ва жамоат ташкилотларининг раҳбарлари, темир йўл станцияларининг бошлиқлари танқидларни тан олдилар, вагонлар оборотини тезлаштириш юзасидан амалга ошириладиган тадбирларни кенгаш қатнашчиларига сўзлаб бердилар.

Селектордаги кенгаш вагонлар оборотини тезлаштириш, вагонларнинг бекор туришини камайтириш, станцияларга тушириб қўйилган юкларни ўз вақтида ташиб кетиш юзасидан конкрет тадбирлар белгилади. Кенгаш ишида СССР Йўллар министрлигининг вакили Ю. И. Зеленский, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети транспорт ва алоқа бўлимининг мудири Д. И. Мангельдин ўртоқлар иштирок этдилар.

Ж. ХОЛҚОСИМОВ,
«Совет Ўзбекистони» махсус мухбири.

САТРЛАР

СУРХОНДАРЁ. Денов район халқ маорифи қошидаги бошланғич синф ўқитувчилар курсини 27 йигит-қиз тугатиб чиқди. Курсни тамомлаган бошланғич синф ўқитувчилари район мактабларида ишлаш учун жўнаб кетдилар.

Т. РАЖАБОВ.

* * *

ХОРАЗМ. Яқинда Янгиариқ районидаги Аваз Ўтар номли колхозда янги хўжалик моллари магазини қурилиб фойдаланишга топширилди.

Т. ЖУМАНИЕЗОВ.

* * *

САМАРҚАНД областидан бир группа комсомол-ёшлар, Тошкент қурилишига ёрдам қилиш учун олти ойлик курсга, Москвага ўқишга жўнаб кетдилар. 50 нафар бўлажак қурувчилар орасида Пастдарғом районидан Мунаввар Зоитова, Валентина Ли, Света Аминова, каттақўрғонлик Ислом Исмоилов ва Эргаш Низомов, Пайариқ районидан Ҳиммат Юсупов, Жўра Умиров ва бошқа қалби олов ёшлар бор. Улар олти ой мобайнида бинокорлик касбларини ўрганиб, Тошкент қурилишига ўз ҳиссаларини қўшадилар.

Е. ЙЎЛДОШЕВ.

* * *

АНДИЖОН. Наманган районидаги «Коммунизм» колхози қишлоғи тобора кўркамлашмоқда. Колхозда бу йил 23 та уй-жой биноси, 2 та типовой дала шийпони, ёзги кинотеатр ва янги магазин қурилиши планлаштирилган эди. Колхозлараро қурилиш ташкилотининг азамат бинокорлари ҳозиргача 10 та уй-жой, 2 та дала шийпони ва янги магазин ҳамда ёзги кинотеатр биноларини битказиб фойдаланишга топширдилар.

А. ЗИЁВУДДИНОВ.

* * *

СИРДАРЁ. Гулистон районидаги «Красний Восток» колхозида маданият уйи ташкил этилди.

Э. РУЗИБОЕВ.

* * *

СУРХОНДАРЁ. «Комсомолобод» совхозида чўлқуварларга маданий хизматни янада яхшилаш мақсадида икки қаватли, 400 томошабинга мўлжалланган клуб қурилиб улар ихтиёрига топширилди.

Э. ЭШОНҚУЛОВ.

МЕЪМОРЛАРНИНГ ГУЛТОЖ АСАРИ

СССР АРХИТЕКТОРЛАР СОЮЗИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ КЕНГАЙТИРИЛГАН МАЖЛИСИДАН РЕПОРТАЖ

[illegible]

... халқлар дўстлигига гимндек бўлиб янграган ва асрлар оша мустаҳкам турадиган бинолар Чилонзорнинг файзига файз қўшади.

Бу-ку, янги Тошкентнинг битта районида бўлаётган ўзгаришлар. Хўш, республикамиз пойтахтининг бошқа қисмлари яқин 3-4 йил ичида қандай чирой касб этади? Тошкент [illegible]

А. НАБИХЎЖАЕВ.

СУРАТЛАРДА (чапдан): София бадиий академиясининг ўқитувчиси профессор Мара Цончева Низомий номидаги Тошкент педагогика институти рассомчилик ва тасвирий санъат кафедрасининг мудири доцент Малик Набиев билан суҳбатлашмоқда. Болгар декадаси қатнашчилари Ўзбекистон журналистлари билан учрашдилар. Бунда Болгария Коммунистик партияси Марказий Комитетининг аъзоси, болгар—совет дўстлиги комитетининг раиси Цола Драгойчева Болгария адабиёти ва маданияти ҳақида журналистларга сўзлаб берди.

Г. Фун ва **Р. Шамсуддинов** фотолари. (ЎзТАГ фотохроникаси).

Ўзбекистонда Болгария маданияти декадаси

РУСКА

ҲИКОЯ

Эмилян СТАНОВ.

У пальтосини елкасига ташлаб олди. Энди дили пича ёришган эди.

— Академияни тамомлаганимдан сўнг, — ҳикоя қила бошлади у, — оиламиз билан бирга Тирновога кўчиб бордик. Мен ўзимнинг биринчи мустақил кўргазмамни ташкил этишни орзу қилардим. Ижод учун ёз ойларини бағишлашга қарор қилиб, Тирново кўринишларини эҳтирос билан чиза бошладим...

Мен станция бошлиғи — беғам ва кўнгилчан киши Векилов билан ўртоқлашиб қолдим. У менинг расм солишимни томоша қилиб туришни яхши кўрарди. Ишимни тамомлаганимда эса дўриллоқ овоз билан:

— Бир марта соққа ўйнайлик-а, — дея илтимос қиларди.

Унинг кўнгил очадиган нарсалари кўп эмас эди: соққа ўйнаш, балиқ тутиш ва энг оддий ҳамда зерикарли нарсалар ҳақида бамайлихотир эринчоқлик билан суҳбатлашиб ўтириш. У ҳеч нарса тушунмагани ҳолда менинг санъат ҳақидаги узундан-узоқ мулоҳазаларимни сабр-тоқат билан тинглай олар эди. Фақат гап Векиловнинг иккинчи хотини ҳақида кетгандагина бизнинг фикрларимиз бир-бирига тўла мос тушар эди. Векиловнинг бу хотинидан ҳозир иккита фарзанди бор эди. У ўта кетган заҳар, деҳқон аёл эди. Унинг кулранг кўзлари қарғаларники сингари чақчайиб турарди. Бу аёлдан нафратланиш учун унинг чинқироқ овозини эшитиш ва аллақандай афзон упа суркалган юзига бир марта қарашнинг ўзи кифоя эди.

— Уйда худди ари сингари ғўнғиллагани-ғўнғиллаган, — дер эди Векилов хотини ҳақида. — Қиз бечорага кун бўйи дакки бергани-берган.

У, қиз, деб биринчи хотинидан қолган қизи Русканиайтар эди. Руска ўн етти яшар, ниҳоят камгап ва осуда қиз эди. У маҳзун кўринар, юзида доим бетоқат ўй ва кутиш аломатлари кўриниб турарди.

Одатда Руска кечга яқин менинг беҳуда гапларимни тинглаш ва кун давомида қилган ишимни кўриш учун станция биноси орқасидаги кичиккина ҳовлига чиқарди. Кунлардан бирида ҳатто ўз портретини чизишимни илтимос қилди.

Руска унаштириб қўйилган, отаси уни Рускага кўнгил қўйиб юрган телеграфчи Ангеловга эрга бериш ниятида эди.

Соқол-мўйлаби тозалаб олинган, озода кийинган, фуражкасини олифтачасига орқага суриб қўйган Ангелов ҳар куни кечқурун кириб келарди. Векиловга телеграфчи йигит жуда ёқар эди. Станция бошлиғи уни темир йўл бўйидаги сўқмоқда кўриши билан унга пешвоз юрарди.

— Коляни кўрсам яйрайман, — дер эди у, — Одамови, ақл-хуши ҳам расо.

Телеграфчи одатда сўзини ҳазил-мутойиба билан бошлар, Векилов эса кўзлари мамнун сузилиб, бу ҳазилларни кутиб турарди.

Мен солган суратларнинг унга маъқул келмаганлиги учунми, Ангеловнинг ҳазиллари менга ёқмас эди...

Ангелов Русканинг кўнглини овлаш учун эркин ва содда мулозимат қилар, лекин қиз ундан ўзини четга тортар эди. Руска ўзини осуда тутар, унинг ҳазилларига камдан-кам кулар, ва тез-тез хижолат бўлар эди.

Кунлардан бирида сайр қилиб юрганимизда Руска бизни қолдириб уйга чопиб кетди. Телеграфчи менга деди:

— Унинг ёввойилигига сабаб шуки, ўгай онаси хўрлайди. Лекин мен ўйлайманки, кейин у ўзини эркин ҳис қиладиган бўлади. Сен нима дейсан?

— Балки, — жавоб бердим мен.

У Руска ҳақида узоқ гапирди. Руска унга ақллилиги ва чаққонлиги учун ёқар экан, қиз бутун уй ишларини бажарар, ўгай онасининг зуғумига чидар, лекин ҳеч қачон шикоят қилмас экан. Ангелов бу ердан олис бўлмаган станциялардан бирига ишга ўтказилишини, балки ҳатто ишда кўтарилишини кутар экан. Шу нарса ҳал бўлиши биланоқ улар уйланишар экан. Руска рози эмиш, фақат розиликни унинг ўзидан эмас, отасидан олган экан.

— Мени севадими ёки йўқми, — буни сўраганим йўқ, — ўзича фикр юритиб деди Ангелов. — Лекин унинг муомилаларига қараганда, менга муҳаббат қўйган, деб бўлмайди. Балки, нима бўлса ҳам, жанжаллар-у ўгай онасининг даккиларидан қутулиш учун шу уйдан кетиш ниятида турмушга чиқмоқчидир. Ёки сенга кўнгли борми, — кутилмаганда якун ясади у ва синовчан назар билан менга қаради.

Мен унга рашк қилаётганини айтдим.

— Ахир у сенга кўпроқ инонади-ку, жавоб қилди у. — Баҳсларда ҳам кўпроқ сенинг томонингни олади...

Бир неча кундан сўнг Ангелов ҳақиқатдан ҳам бошқа станцияга ишга кўтарилди. Унаштириб қўйиш маросими навбатдаги якшанбага тайинланди.

Мен тушдан кейин станция биносининг ёнгинасидаги қарағайзорда уч оёқли курсида ўтириб сурат солар эдим.

Сўқмоқда Руска кўринди. У ёнимга келиб тўхтади, сўнг ерга омонатгина ўтирди. Мен унга қайрилиб қарамасдан саломига жавоб бердим.

У кутилмаганда деди:

— Эртага менинг унаштирилишимдан хабарингиз борми?

— Ҳа, биламан. Сиз учун хурсандман.

Ўртага бир неча минутлик сукут чўкди. Қиз суратга қараб турарди.

— Сизнингча, Ангелов қанақа одам? — тўсатдан сўради у.

— Ажойиб йигит. Тўғри танлагансиз.

— Ҳазиллашманг.

— Нима учун сиз мени ҳазиллашяпти деб ўйлаяпсиз?

У яна жим бўлиб қолди. Сўнг теран ва қатъий бир ишонч билан қизишиб деди:

— У жиддий одамлардан эмас.

— Аксинча, — кулиб эътироз билдирдим мен. — Ким айтди буни сизга?

— Ҳеч ким. Шундай эканлигини сиз ўзингиз биласиз.

— Ангелов хушчақчақ йигит, лекин бу Ангелов жиддий киши эмас деганимас. Сиз янглишяпсиз. У яхши дўст бўлади. Сиз унга ишонишингиз керак.

У гўё менинг тағин намадир дейишимни кутаётгандек ёки менга қандай эътироз билдиришни ўйлаётгандек яна жим бўлди. Шу пайт уни ўгай онаси чақириб қолди. Руска қандай тўсатдан пайдо бўлган бўлса шундай ғойиб бўлди.

Келгуси куни унаштириш маросими бўлди. Векилов ҳам, куёв йигит ҳам ўзида йўқ хурсанд эди. Ҳатто ўгай она ҳам тинчланиб қолган, унинг бутун вужудини шод-у, хуррамлик қамраб олган эди. Руска хушрўйлик ва одоб билан илжаярди.

У тақдирга тан бергандек эди. Агар мен эртасига станцияда хаёллаб қолмаганимда ҳамма нарса одатдагидек тугалланган бўларди. Мени кечки овқатни бирга баҳам кўришга таклиф этишди. Овқатдан кейин эса ҳаммамиз сайр қилгани чиқишдик.

Биз пастак қарағайларнинг тагидаги скамейкага ўтирдик. Бинодаги чироқларнинг шуъласи бу ерга аранг етиб келарди. Қаршимизда шаҳар нурланиб турар, дарё орқасидаги уйчада кимдир қўшиқ айтар, атрофда чигирткалар чириллар эди. Чақалоқнинг йиғиси, дарёдан қурбақаларнинг тинимсиз чулдираши эшитилиб турарди. Ангелов ҳамон ўз режалари ҳақида гапирар эди.

— Мен турмушимиз расмона ва самимий бўлишини истайман, — фикр қилар эди у, — фожиаларни жиним суймайди. Одамлар ҳар хил оилавий жанжаллар-у, севги можаролари ва романларда тасвирланадиган шу сингари олди-қочдиларни нима учун ўйлаб чиқаришар экан, сира ақлим етмайди. Муҳаббат ақлга бўйсунмоғи керак, чунки у аллақандай олий бир мақсад эмас, фақат воситадир, уни биз ўзимиз турли уйдирмалар ва инжиқликлар билан мураккаблаштириб юборганмиз. Менга ҳозир нима керак? Яхши уй, болалар билан гавжум бўлган уй... биз меҳнат қиламиз. Кейин қариймиз — вассалом.

Мен елкамни қисиб илжайдим. Лекин беш кундан буён рўзғорга неча қошиғ-у, неча товоқ лозим бўлишлигини ташвишланиб ҳисоблаб юрган бу одамнинг бахт ҳақидаги тасаввури менга нақадар зерикарли ва аҳмақона бўлиб кўринди.

— Сиз куёв-келинсиз-у, нималар билан машғулсиз? — дедим телеграфчи йигитга. — Рускага кун бўйи моёна ҳақида гапириб нима қиласан?

— Бўлмасам нима қилишим керак? — кулди Ангелов.

— Мен сенинг ўрнингда бўлганимда ақалли бир марта қаллиғим билан бирга қалъага бориб келган бўлардим. У ерга севишганлар тез-тез бориб туришади. Балки муҳаббатнинг кучли ва гўзал бўлиши учун қандайдир улуғвор ва ақл бовар қилмайдиган нарсалар олдида таъзим этиш лозимдир.

— Бемаънилик, — кулди телеграфчи ва Рускага қараб қўйди.

— Қалъада нима бўларди? — деди Руска. — Вайроналар, холос. Кечаси қўрқинчли.

— Нега қўрқинчли бўлар экан? Аксинча, салобатли деворларидан бирининг ёнида туриб, кўп йиллар бурун бу ерларда номаълум, лекин бизга ўхшаш кишиларнинг яшаганини ўйлаш қандай яхши. Уларнинг ҳам сиз билан биз сингари қувонч ва ташвишлари бўлган. Ана шунда одам ҳаётни янада кўпроқ севадиган бўлади, яхшиликка интилади.

— Қанақа ажойиб-а! — Руска кафтларини бир-бирига уриб бехосдан қичқириб юборди. Унинг кулранг кўзларида ғалати бир ўт чақнаб кетди. — Менинг хаёлимга ҳеч қачон бунақа фикрлар келган эмас.

— Бемаънилик, — такрорлади куёв йигит. — Ҳаммамиз ўламиз. Ҳеч ким дунёга устун бўлмайди.

Мен кетишга ҳозирландим. Менда баҳслашиш учун ҳеч қандай хоҳиш йўқ эди. Ангелов билан гаплашиш вақтни беҳуда сарфлаш эканлигига ҳозиргина узил-кесил ишонч ҳосил қилдим.

Узоқдан уларнинг бир-бирига қизишиб гаплашаётганини эшитиб турардим. Қиз ниманидир қатъий уқтирар эди. Телеграфчи унга истеҳзо билан қисқа жавоб берарди.

Тезда у менга етиб олди.

— Эртага мен янги жойга кетяпман. Сен билан хайрлашишни унутибман, — у менга қўлини чўзди. — Биз билан яна пича қолсанг бўларди. Йўқ, яхшиси, кетганинг маъқул. Шунақа гапларни айтишингга нима зарур келганди? — Қўшимча қилди у гинахонлик билан қўлимни қаттиқ сиқиб. — Руска ҳали ёш, кўнгли бўш эканлигини наҳот кўрмаётган бўлсанг. Энди у Трапезицага бориб келамиз, деб қўймаяпти!

— Нима бўпти, бориб келинглар...

— У сени ҳам биз билан бирга борсин дейди. Лекин мен унга сенинг вақтинг йўқлигини айтдим, Бусиз ҳам анча ушланиб қолди, дедим. Хўп, бўлмаса, хайр. Сени эзгу орзуларинг билан ҳоли қолдираман, халақит бермайман.

У ҳуштак чалиб шошилинч орқага қайтди.

Эртасига буёқларимни ва уч оёқли йиғма курсимни олиб, кетиш учун кечга яқин станцияга йўл олдим. Мени кимдир чақирди.

Қарағайзорда скамейкада Руска ўтирар ва қўлини силтаб мени чақирар эди. У якка ўзи эди, электр лампочкасининг хира нури уни ёритиб турарди.

— Мен сизни келмайсиз деб ўйлаган эдим, — деди у мен салом беришга улгурмасдан.

— Нега бу ерда танҳо ўтирибсиз? Бошқалар қани?

— Сизни кутяпман. Дадамлар станцияда, онам эса уйда, қоронғида дераза олдида ўтирибди. Улар уришиб қолишди.

— Нима учун?

— Мен эрга чиқяпман ахир. Менга кўйлаклар керак, онам эса бермаяпти.

Мен унинг соддалиги, ишонувчанлигидан ажабланиб, қулоқ солиб ўтирардим. Уйда жанжал кўтарилганлиги менга равшан эди.

— Келинг, сўқмоқдан қалъа томонга бориб келамиз.

Гўё менинг эътиборимни алла нарсадан четга тортмоқчи бўлгандек, у мени ўз ортидан дадил эргаштириб кетди. Энсиз сўқмоқ қоронғи эди. Биз юқорига кўтарилдик. Руска тўсатдан Трапезицага олиб борадиган чағир тошли бир оёқ йўлга бурилди.

— Қаёққа кетяпсиз? — қичқирдим.

— Қалъага, — жавоб берди у ва ўгирилиб менга қаради.

Мен мийиғимда илжайдим-да, иккиланибгина унга эргашдим.

Биз Трапезица деворларига кўтарилдик. Рўпарамизда вайрона черковлар қорайиб кўринар, деворлар оқариб турар, минораларнинг пойдеворлари ва ўт босиб кетган ғишт уюмлари кўзга ташланар эди. Биз ўтлар орасида оқариб турган тош плиталар устидан юриб борардик. Оёқларимиз остидан чигирткалар сапчиб чиқарди.

— Ўтирайлик, — деди Руска қандайдир черковнинг хокига етганимизда.

— Хаёлингизга нималар келди ўзи? Сиз ўз довюраклигингизни синаб кўрмоқчи бўляпсиз, деб ўйлаш мумкин. Ёки кечаги гапим сизга шунчалик ёқиб қолганмиди?

— Билмайман. Ахир ҳаёт бемаъни, чунки одамлар бешафқат. Мен ҳам шунақаман. Ҳеч кимни яхши кўрмайман. Мен ўзимни рози бўлгандек кўрсатиш учун жимгина юрибман. Қаранг, ой!..

Ибодатхона гумбазига ўхшаш Царевец устида ой кўтарилиб келмоқда эди. Ой нурида қалъанинг қора шарпаси аниқ кўрина бошлади...

Мен завқланиб, берилиб кетганим учун ўз сўзларимнинг унинг қайғиси билан бўлган баҳсларга жавоб эканлигини сезмас эдим. Мен Русканинг кўз ўнгида янги, ажойиб дунёни намоён қилдим-ки, Ангеловнинг мўътадил орзулари бу дунё олдида ҳеч нарса эмас эди. Мен беихтиёр ўгирилиб Рускага қарадим.

У оғзини очиб ангрийиб қолган, рангпар юзи паришон эди. У ҳозиргина англаб олган аллақандай муҳим бир нарса ҳақида бош қотираётгандек туйиларди...

Биз бутазорга етиб келганимизда, шу ерда хайрлашишимиз керак эди, Руска менинг қўлимни сиқиб кутилмаганда қатъий деди:

— Мен Ангеловга турмушга чиқмайман, — у мени хайратда қолдириб уйлари томон чопиб кетди. У ердан ўгай онасининг ўшқиргани эшитилди.

Икки кун ёмғир ёғди. Мен ҳеч қаерга чиқмадим. Деразадан бўтана Янтрага ва темир йўл бўйидаги кора доғларга қараб ўтирдим. Учинчи куни хат олдим. Унда тезда станцияга келишимни илтимос қилишган эди.

Шляпамни кийиб сўқмоқ бўйлаб пастга, станцияга йўл олдим. «Векилов зерикиб қолиб мени соққа ўйнашга чақирган бўлса керак» — ўйладим мен.

Кичик меҳмонхонада спирт ҳиди анқирди. Векилов кўринди. У менга совуққина қараб қўйиб, эшикни ёпмасдан чиқиб кетди. Хонада каравот турар, унда Руска ётар эди. У бошини мен томонга бурганида, ҳуркиб жовдираган кўзларига кўзим тушди. У мени гўё биринчи марта кўраётгандек ажабланиб қараб турарди.

Тўсатдан орқа томонимдаги эшик тарақлади. Кучли қўл елкамдан тушди. Бу Ангелов эди. Унинг юзлари ғазабдан титрар эди.

— Нима қилиб қўйдинг? — қичқирди у. — Аблаҳ! Бўйнингни узиб ташлайман!—Ангелов эшикни шарт ёпиб хонага кириб кетди.

Мен ўсал бўлиб кўчага чиқдим. Худди шапалоқ еган кишидек юзларим ёнарди. Скамейкага ўтириб Рускага айтган гапларимнинг ҳаммасини яна бир бор хаёлимдан ўтказдим ва тўсатдан Рускага ўзгача, санъат орқали тасаввур этиладиган ва одамнинг фикр-эътиборини ҳақиқат, турмушдан четга тортадиган аллақандай гўзал дунёни кўрсатиб, унинг Ангелов билан турмуш қуриш тўғрисидаги тушунчаларини барбод этганимни англадим. Унинг итоаткор, мўмин кўнгли уйғонган ва ғалаён кўтарган эди...

Русчадан Муҳаммад Хайруллаев таржимаси қисқартириб босилди.

Мақсуд ШАЙХЗОДА.

ҒАФУРГА ХАТ

Олтмиш йиллик умрнинг ҳаяжонларин,
Тўполонлар, ҳужумлар, қаҳқаҳаларни,
Кўприкларни, боғларни, чорраҳаларни,
Ғазабларни, меҳрни, сўз маржонларин —
Бир лаҳзада тарк этиб кўчдингми, дўстим?
Шаҳрингнинг рўйҳатидан ўчдингми, дўстим?
Абдулғафур, Мавлоно, шошдим, зовталаб:
Хабарларми янглишган ва ё қулоқлар...
Ғафур Ғулом ва ўлим — қовушмаган гап,
Мисоли қиш ва райҳон, дашт ва булоқлар.
Ғафур Ғулом ва сукут—икки ёв лашкар,
Нуқул урушаётган душман тарафлар...
«Хайр!» демай кетганинг не деганинг у?
«Тез қайтурман бемуҳлат!» деганингми у?
«Ўлим — асли ўткинчи бир ҳодисаю —
Ҳаёт мангу бир ҳолат!» деганингми у?
Қайдан сени қидирай? Адресинг қаер?
Кимдан сени сўрайин? Одамлар не дер?
Мангу элда эсдалик бўлсин деб мендан
Бориб етгай бу хатим сенга дафъатан...
Оҳ қардошим, оғажон, пири баркамол,
Қирқ йиллик бир дафтардир хотиру хаёл.
Эҳ-ҳе, не-не кунларни кечирдик бирга,
Наҳот, улар барчаси чўкди қабрга?!
Тинмас, толмас, жонпарвар кўз борди сенда,
Қирқ шоирга етарлик сўз борди сенда.
Ҳофизангда юз минг байт, ўн минг латифа,
Минг саргузашт, юз қисса, сонсиз саҳифа...
Мутойиба, ҳажвлар, панду танбиҳлар,
Яшин каби чақнаган кескин ташбиҳлар —
Ҳаммаси сенда эди ва сендан эди,
Идрокингдан, зеҳнингдан, кўксингдан эди.
Халқ дардига қўшилиб нола ҳам тортдинг,
Етимлар дийдасидан кўзёшин артдинг.
Толе сени дўстлардан ажратган дамлар
Сен Ҳомид[1])нинг шу байтин дердинг серкадар:
«Эйвоҳ, на ер, на ёр қолди,
Кўнглум тўла оҳу зор қолди!»
Аммо...
Хулқан ўзгача манзиллар учун,
Туғилибдинг кулгилар, ҳазиллар учун,
Қувончлар, мулоқотлар ва тўйлар учун,
Қаламинг, бағишлаган обрўйлар учун.
Курашларнинг қизиғин, дабдабасини,
Муҳаббатнинг кўп асов жазавасини
«Ҳаёт» деган китобдан ўқиб олгандинг,
Чирой гулин чакканга тақиб олгандинг.
Кўп соғиндим, ўртоқжон, кўп соғинтирдинг,
Ногоҳ кетдинг, шодликлар уйин ёндирдинг.
Гўё сенсиз ой эмас кўкда порлаган,
Гўё куёв эмас у тўйга чорлаган.
Кўп соғиндим, ўртоқжон, азбаройи ҳақ,
Ҳали ўтмай тўқсон кун, шу заҳотиёқ —
Сенга айтар гапларим, ҳасратим чексиз,
Даврамизда ўрнинг бўш, кимсасиз, ўксиз.
Дардлар борки, замона унуттиради —
Учқун янглиғ ўчади бирдан липиллаб.
Аммо шундай дард борки, куйиб туради
Ўрмондаги гулхандек доим ловиллаб.
Ҳа, йиллар сўлиб қолмас, тўхтамас карвон,
Совумас шеъримизда ҳарорат — ҳовур,
Дўстларинг номинг билан йўл босар ҳамон,
Аммо, юрмас сафларда иккинчи Ғафур.
Кўп соғиндим, ўртоқжон, бир оз гаплашсак,
Бурунгидек Ҳадрадан тушиб Ўрдага
Яёв юриб муздайин пиво ҳўплашсак,
Навоийнинг каломин солсак ўртага.
Ёри азиз қайдасан? Қайдан қидирай?
Ҳасрат тўлган хатимни қайга юборай?
Танаффус чўзилдими? Вақт узилдими?
Ё хазон нафасидан гул тўзилдими?
Қайдасан эй, қадим дўст, эшитгин мени?
Шаҳрингнинг менга аён бўйи ва эни.
«Арпапоя!» дами ахтараи сени?
Йўқ, унда эгасининг ўчибдир уни.
Ё самода, жаннатда ётибсанми тинч?
Йўқ, у жойга бормайсан чақирсалар ҳам.
Қаердасан, нидо бер, сенга — шу ўтинч!
Кўнгилларни кемириб эзмоқда-ку ғам!..
Ўлим шундай бир мулкки, султони—жимлик.
Унда товуш чиқармай ётар фуқаро.
Қора зулма у ерда қилар ҳокимлик,
Шу туфайли ўлимнинг туғи ҳам қаро.
Оҳ уфқлар куйчиси, сен ётган мозор,
Қоронғу бир масканми эшиксиз ва тор!?
Билмам, қандай чидайсан совуққа, ўртоқ?
Бош остида ёстиғинг қап-қаттиқ тупроқ...
Йўқ, ўртоқжон, йўқ дўстим, шоири аъзам,
«Чиғатой» да кўмилиб кетмадинг ҳеч ҳам.
Адресингни англадим, адресинг маълум:
Адресинг юракларнинг айнан тўрида,
Шеърга қўл тегизма, йўқол, эй ўлим!
Шоирнинг кўланкаси ётар гўрида.
Ғафур, байтинг зарб бўлиб миллион дилга,
Сўзинг кўчар мақолдек тиллардан тилга.
...Аммо, бежо бўлсайди шу ғамгин шеърим,
Оҳ, на қадар бўлардим хурсанд ва хуррам,
Агарда сен чоҳосдан (бўлсин деб ирим)
Ногоҳон кетганингдек бирдан бу гал ҳам
— Қопқада гудок чалиб таниш машина, —
Менга меҳмон қўнсайдинг бир оқшомгина!...

---

1) Абдулҳақ Ҳомид (1860 — 1943) — машҳур турк гуманист шоири. Нозим Ҳикматнинг устози бўлган.

Ўзбекистон ССР Марказий давлат архивининг старший илмий ходими ўртоқ К. Убайдуллаев Бухоро хонлигининг тарихи, географияси ва статистикасига оид нодир ҳужжатни топди.

НОДИР ТАРИХИЙ ҲУЖЖАТ

У 1914 йилга мансуб бўлиб, хонликка қарашли барча қишлоқлар, туманлар ва вилоятларнинг тўла рўйхатидан иборатдир. Айниқса Қоратегин ва Помир вилоятлари бўйича тўла маълумотлар бор.

Рўйхатда ҳар бир қишлоқнинг аҳолиси сони, эркаклар, хотин-қизлар, болалар, шунингдек чорва моллар сони алоҳида-алоҳида келтирилган. Айрим вилоятлар бўйича аҳолининг миллий состави ҳам кўрсатилади.

Бу нодир тарихий ҳужжат яхши ўрганилгандан ва қайта ишлангандан кейин алоҳида китоб қилиб нашр этилса яхши бўлур эди. У Ўзбекистон, Тожикистон ва Туркманистон тарихчилари учун қимматбаҳо қўлланма бўлиб қолиши шубҳасиздир.

О. ЧЕХОВИЧ,
тарих фанлари кандидати.

ЕМ-ХАШАК ЖАМҒАРИНГ

Ўзбекистон ССР районларида дағал хашак тайёрлаш ва силос бостиришнинг бориши ҳақида 1966 йил 10 сентябргача бўлган маълумот

(Планга нисбатан процент ҳисобида)

Биринчи стун — область ва районлар, иккинчи стун — тайёрланган дағал хашак, учинчи стун — силос бостириш.

Оққўрғон	66,9	114,9
Бекобод	43,5	38,0
Бўка	79,3	69,4
Юқори Чирчиқ	75,8	89,7
Калинин	81,7	81,4
Оржоникидзе	99,8	58,3
Урта Чирчиқ	65,8	85,8
Янгийўл	99,7	76,2
ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ БУЙИЧА	76,0	77,9
Боевут	100,0	96,0
Гулистон	70,5	61,4
Еттисой	71,7	67,5
Жиззах	104,4	62,7
Зомин	101,8	62,6
Киров	92,5	80,8
Пахтаорол	94,8	71,7
Сирдарё	92,9	93,1
Фориш	102,3	—
СИРДАРЁ ОБЛАСТИ БУЙИЧА	100,0	96,0
Олтиариқ	63,2	46,9
Охунбобоев	74,1	59,9
Бағдод	56,3	44,1
Киров	84,6	73,4
Қува	73,9	89,4
Ленинград	80,5	104,9
Поп	71,0	64,2
Ўзбекистон	61,8	49,0
Фарғона	45,4	33,4
ФАРҒОНА ОБЛАСТИ БУЙИЧА	68,0	60,7
Андижон	76,4	60,6
Балиқчи	83,8	33,4
Бўз	90,0	31,3
Задарё	64,7	61,7
Избоскан	82,6	80,9
Қўрғонтепа	68,0	55,2
Ленин	69,5	82,8
Москва	82,7	71,7
Наманган	77,7	54,9
Учқўрғон	85,3	82,0
Хўжаобод	74,0	58,4
Чуст	78,0	75,8
Янгиқўрғон	77,9	65,2
АНДИЖОН ОБЛАСТИ БУЙИЧА	77,6	64,7
Булунғур	79,2	48,9
Ғаллаорол	85,4	31,3
Иштихон	74,6	50,6
Каттақўрғон	76,8	31,1
Нарпай	72,3	78,8
Нурота	77,6	3,8
Пайариқ	95,3	36,4
Пастдарғом	49,2	36,4
Самарқанд	93,6	51,1
Ургут	90,2	41,3
Хатирчи	75,9	38,5
САМАРҚАНД ОБЛАСТИ БУЙИЧА	77,3	43,6
Бухоро	85,2	25,9
Бобкент	63,0	58,3
Ғиждувон	48,9	51,0
Коғон	69,3	24,9
Қоракўл	72,4	15,8
Конимех	98,7	—
Навоий	72,9	41,2
Томди	10,4	—
Ромитан	70,6	39,0
БУХОРО ОБЛАСТИ БУЙИЧА	59,7	38,3
Ғузор	29,4	9,0
Қарши	33,0	24,4
Косон	37,0	34,1
Қамаши	41,5	12,4
Чироқчи	42,1	22,4
Шаҳрисабз	43,7	37,6
Яккабоғ	49,6	37,5
ҚАШҚАДАРЁ ОБЛАСТИ БУЙИЧА	38,7	29,5
Бойсун	73,8	100,0
Денов	74,6	63,1
Жарқўрғон	102,2	56,5
Сариосиё	74,0	81,5
Термиз	110,9	49,4
Шеробод	83,7	42,7
Шўрчи	91,0	43,6
СУРХОНДАРЁ ОБЛАСТИ БУЙИЧА	84,6	58,2
Гурлан	70,0	40,0
Урганч	84,8	66,0
Хива	73,9	42,8
Хазорасп	90,2	52,8
Шовот	71,7	63,2
Янгиариқ	69,4	71,0
ХОРАЗМ ОБЛАСТИ БУЙИЧА	76,6	55,0
Тўрткўл	59,8	20,6
Беруний	59,5	8,0
Амударё	30,0	—
Хўжайли	47,0	23,6
Қўнғирот	57,1	31,8
Кегайли	35,7	26,5
Чимбой	56,8	31,9
Тахтакўпир	54,4	38,9
Мўйноқ	35,7	—
Нукус шаҳри	15,9	30,4
ҚОРАҚАЛПОҒИСТОН АССР БУЙИЧА	50,2	23,4
РЕСПУБЛИКА БУЙИЧА:	68,0	55,2

Бизнинг ахборот

Пахтачилик проблемаси бўйича илмий кенгаш

Ленин орденли Бутуниттифоқ пахтачилик илмий текшириш институтининг мажлислар залига мамлакатимизнинг турли зоналарида пахтачилик бўйича илмий ишлар олиб бораётган 150 дан ортиқ олимлар тўпланишди.

Кенгаш ғўза селекциясининг янги методларини ишлаб чиқиш, технологик сифати яхши бўлган, вилтга чидамли янги серҳосил ғўза навларини яратиш ва мамлакатнинг турли хил пахтачилик зоналарида технологик хусусиятлари юқори бўлган мўл пахта ҳосилини эрта етиштиришни таъмин этадиган агротехника тадбирларини ишлаб чиқишни мақсад қилиб қўйган.

Кенгашда ана шу масалалар юзасидан селекция, генетика ва уруғчилик институти, ўсимликларни ҳимоя қилиш институти, Ленин орденли Бутуниттифоқ пахтачилик илмий текшириш институти, ҚҚАССР қишлоқ хўжалик институти, область қишлоқ хўжалик тажриба станцияларининг ходимлари ҳисоб берадилар. Шунингдек, Ўзбекистон Фанлар академиясига қарашли Экспериментал биология институти, Тожикистон қишлоқ хўжалик институти, Туркманистон деҳқончилик илмий текшириш институти, Озорбайжон пахтачилик илмий текшириш институти, Қирғизистон пахтачилик тажриба станцияси илмий ходимлари ҳам ўз тажрибалари билан ўртоқлашдилар.

Кенгашда муҳим илмий масалалар юзасидан 1967 йилда ўтказиладиган илмий ишларнинг тематик плани кўриб чиқилади.

Р. АВАЗОВ.

СИРДАРЁ РАЙОНИДА

ЧУЛ «ЧЕҲРА»СИ

Сирдарё посёлкаси қурилиш материаллари комбинати ёнида янги ресторан қурилиб фойдаланишга топширилди.

Район матлубот жамияти томонидан қурилган бу ресторанга чўлқуварлар «Чеҳра» деб ном қўйишди. Бу муҳташам ошхона-ресторан чўл «чеҳра»сини янада очиб, гўзаллаштириб юборди.

БАДИИЙ УСТАХОНА

Район маданият бўлими қошида бадиий устахона очилди. Устахона райондаги хўжаликлар, ташкилотлар, корхона маъмуриятларининг паннолар чизиш, вивеска, плакат ва шиорлар ёзиш каби заказларини бажаради.

Янги устахонада малакали мўйқалам соҳиблари хизмат қилишмоқда.

ЯНГИ МАКТАБ

«Победа» колхозида янги ўқув йили бошланиши арафасида 536 ўқувчига мўлжалланган янги уч қаватли мактаб биноси қад кўтарди.

А. ҚУРБОНОВ.

ҲОДИСА

ИРОДАЛИЛИК ЁРДАМ БЕРДИ

Серғили аэропортидан Герман Бабанов бошқараётган АН-2 самолети пассажирлар билан ҳавога кўтарилди. Учувчи анча баландликда ўткир анқиётган бензин ҳидини сезиб қолди. Самолётга ўт тушиш хавфи туғилди. Бабанов дарҳол аэропорт диспетчерига бу ҳақда маълум қилди. Аҳволни тўғон ҳисобга олиб ҳаракат қилиш лозим эди. Экипаж ва пассажирлар ҳаётини минутлар эмас, дақиқалар ҳал қиларди.

Экипаж командири машинани эҳтиётлик билан қайтарди. Пастда пахта далалари, дарахтзорлар орасида жойлашган колхоз қишлоғи лип-лип ўтарди.

— Фақат аэродромгача етиб олсам бас,— деб хаёлидан ўтказди учувчи Бабанов.

Самолёт экипажининг юксак маҳорати мустаҳкам иродалилиги туфайлигина самолёт аэродромга бенами-кўст қўндирилди.

Қўқон бирлашган граждан ҳаво флоти бўлинма командирлиги кўрсатган маҳорати учун довюрак учувчи Герман Бабановни муносиб тақдирлади.

М. ВИШЕДСКИЙ.

Халқаро ҲАЁТ

ЯНА БОМБАЛАР ТАШЛАНМОҚДА

Американинг махсус топшириқлар бўйича элчиси Аверелл Гарриман сентябрь ойида Камбоджа пойтахти Пномпенга келишга тайёргарлик кўрган эди. Гарриман, «Крисчен сайенс монитор» газетасининг фикрича, Қўшма Штатларнинг унча катта бўлмаган бу нейтрал мамлакат билан алоқаларини ўнглашдек «нозик миссия»ни бажариши керак эди. Маълумки, бу мамлакатлар ўртасидаги дипломатик алоқалар Американинг Жанубий Вьетнамда ҳаракат қилаётган қўшинлари томонидан Камбоджага қарши бир неча ҳарбий иғвогарликлар қилинганидан сўнг 1965 йил май ойида узилиб қолган эди.

Мана, вашингтонлик «тинчлик ижодкори»нинг визити арафасида Американинг ҳарбий ҳаво кучлари тинч Камбоджанинг Тхлок Трач қишлоғини икки марта — 31 июль ва 2 август кунлари бомбардимон қилдилар. Навбатдаги жиноятни яшириш учун Қўшма Штатлар давлат департаменти бомбардимон қилинган район Америка карталарида Жанубий Вьетнам территорияси деб кўрсатилган экан, деган гапни айтишдан бошқа яхшироқ важ тополмади.

Тхлок Трач қишлоғининг бомбардимон қилиниши ва давлат департаментининг «важ-карсони» Камбоджада ғазаб ҳис-туйғуларини уйғотиб юборди. 13 августда ҳукумат вакили Қўшма Штатларни «Камбоджа территориясининг бир қисмини тортиб олиш» учун ҳаракат қилаётганликда айблади. Ўша куни Камбоджа ҳукуматининг бошлиғи, шоҳзода Нородом Сианук «мавжуд шароитда Гарриманнинг визити жуда ҳам ноқулай бўлур эди», деб айтди. Сианук, Вашингтон Камбоджа мустақиллигини ҳурмат қилишга ўрганмагунча АҚШ билан музокаралар олиб бориш мумкин эмас, деб қўшиб қўйди.

19 августда Сианук умуман Қўшма Штатлар Вьетнамдаги агрессиясини тўхтатмагунча у билан алоқаларни «нормаллаштириш» имкониятлари борлигидан шубҳаланаётганини айтди. У шундай деди:

— Қўшма Штатлар бундан кейин ҳам бизнинг чегараларимизда ташвиш туғдирмай қўймайди, деб тахмин қилишим учун барча асослар бор...

Ҳақиқатан ҳам шундай бўлиб чиқди: ўша 19 август куни Америка авиацияси Камбоджанинг яна бир чегара қишлоғини бомбардимон қилди.

Вашингтон Камбоджанинг бетарафлик йўлини ва унинг Вьетнамда Америка агрессиясига салбий муносабатини кўпдан бери ёқтирмаяпти. Балки Аверелл Гарриманга Камбоджа раҳбарларини танлаб олинган ташқи сиёсий йўлни қайта қараб чиқишга ишонтириш топширилгандир. Бироқ, Вашингтон икки юзламачилик қилиб ўзига хос тазйиқ кўрсатиш воситаси — бомбалар ташлашни қўллашга қарор қилди. Маълумки, биргина Ханой эмас, балки Пномпень ҳам шунақа «далилларни» рад этади.

(«НОВОЕ ВРЕМЯ»дан).

Келгуси йилнинг охирги кварталида Венгрияда энг йирик медицина муассасаларидан бири фойдаланишга топширилади. Суратда: Карцагда қурилаётган 487 койкага мўлжалланган ўн қаватли янги касалхона биносининг ташқи кўриниши.

МТИ—ТАСС фотоси.

ҚИЗИҚ ҲАНГОМАЛАР

● Инглиз аёли Сибил Ликнинг касби жодугарлик. Яқинда у АҚШ бўйлаб саёҳат қилди, лекциялар ўқиди. У Сент-Луиседа лекция ўқиб турган пайтда унинг отелдаги (меҳмонхонадаги) хонасига маҳаллий гангстерлар бостириб киришибди. Ажиналар хизматкори жаҳли чиқиб америкалик ўғрилар номига минг-минглаб бахтсизликлар тилаб қолаверди. Унинг муридларига эса жодугар Англияга етиб олиши учун кира пули тўплашга тўғри келди.

● Кун жуда иссиқ эди. Филадельфия кўчаларидан бирида бир киши ерга ботиб автомашина аккумуляторини олишга уринарди. Унинг ёнига бир полисмен келиб сўради:

— Иш оғир эмасми?
— Яна сўраб қўясиз-а!
— Ердамлашиб юборайми?
— Йўқ, ўзим тўғрилайман.
— Ахир бу менинг машинам-ку.

Гап-сўз полицияда тамом бўлди.

● Америкадаги кино юлдузлардан бири шундай дебди: «Италиялик эрга чиққан эдим. Жуда аломат киши экан! Энди фақат италияликларга тегаман».

● Америкалик олим, профессор Манслейбер озиқ-овқат маҳсулотлари химиясини ўрганиш билан шуғулланади. У кабинет жимлиги оғушида колбаларни у ёқдан-бу ёққа суриб ўтирар экан, сичқонларнинг гўшти қора молларнинг гўштига қараганда 12 баравар кўп калорияли эканлигини аниқлади. Демак, уй мушукларини сичқон гўшти билан боқиш фойдалироқ бўлса керак. Бу кашфиёт тезлик билан амалда қўлланила бошлади: Чикагодаги фабрикалардан бири сичқон гўштидан консервалар тайёрлашга киришди. Фақат бир проблема — сичқонларни ушлаш проблемаси ҳал қилинмай турибди. Балки бу ишга мушукларни жалб қилиш керакдир?

● Хотин-қизларнинг янги модаларга ўч бўлишини ҳамма билади. Маълумки, мода тез-тез ўзгариб туради. Айрим ҳолларда мода кетидан қувиш жуда ҳам қийин. Масалан, Индонезиядаги Сулавеси оролида яшовчи тораджи қабиласида олдинги тишларнинг йўқ бўлиши жуда удум бўлиб кетган. Маъмурлар бундай йиртқичларча удумни ман қилганликларига қарамай, маҳаллий мода ишқибозлари ҳали ҳам ўзларининг йўлидан қолишмаяпти. Улар яширин равишда тўқайларга кириб кетиб, оддий тош ёрдамида жуда ҳам оғир косметик операция қилишмоқда, олдинги тишларини синдириб ташлашмоқда.

Қўшма Штатларда ҳам мода тез-тез ана шундай «аёвсиз» тус олаётир. Яқинда жуда ҳам ишқибоз модачилар оёқларидаги бармоқларининг учини кесиб ташлашга киришдилар. Тўғри, бу операцияларни уларнинг ўзлари эмас, балки касалхоналарда маҳаллий наркоз ёрдамида ўтказишяпти. Нима ҳам дердик? Бу ҳам мода-да.

ЁЗУВЧИНИНГ ТАЛАНТИ—ТИНЧЛИК ВА ТАРАҚҚИЁТ ХИЗМАТИДА

Москвада матбуот конференцияси

Осиё ва Африка мамлакатларининг ёзувчилари билан алоқа боғловчи совет комитети кенгайтирилган мажлисининг якунлари шу мамлактлар ёзувчилари билан алоқа боғловчи совет комитетининг ишига ҳам, шунингдек Осиё ва Африка мамлакатларидаги ёзувчилар ҳаракатининг фаолиятига ҳам ўзининг самарали таъсирини ўтказади. Совет комитетининг раиси Сарвар Азимов шу тўғрида гапирди. СССР Министрлар Совети ҳузуридаги чет мамлакатлар билан маданий алоқалар комитети 9 сентябрда совет ва чет эл журналистлари учун ўтказган матбуот конференциясида Сарвар Азимов баёнот берди.

Маълумки, Осиё ва Африка ёзувчилари билан алоқа боғловчи совет комитетининг кенгайтирилган мажлиси иккита муҳим ҳужжатни — «Вьетнам масаласига доир баёнот»ни ҳамда «Осиё ва Африка мамлакатларининг ёзувчиларига мурожаат»ни қабул қилди.

Мажлиснинг ҳамма қатнашчилари, шу жумладан тўрт қитъа адибларининг — жаҳондаги 30 мамлакат ёзувчиларининг вакиллари ҳам якдиллик билан қўллаб-қувватлаган баёнотда барча революцион, прогрессив, тинчликсевар кучларнинг бирдамлигини кучайтиришга, Американинг Вьетнамдаги агрессиясига қарши кураш бирлик фронти тузишга даъват қилувчи оташин сўзлар янгради.

«Жаҳон ёзувчиларининг алангали сўзлари, дейилади шу ҳужжатда, жаҳондаги барча инсофли кишиларнинг виждонини уйғотсин, уларни империалистик агрессорларга қарши жипс бўлиб курашишга даъват қилсин. Вьетнам халқи учун машаққатли синов пайти бўлган шу дамларда биз совет кишилари қардошларимиз бўлган Вьетнам ёзувчиларига ўзимизнинг қизғин хайрихоҳлигимизни ва мададимизни изҳор қиламиз. Вьетнамнинг ҳаққоний иши енгиб чиқишига қатъий равишда ишонамиз!».

С. Азимов айтдики, Вьетнам Демократик Республикаси ва Жанубий Вьетнам Миллий озодлик фронти ёзувчиларининг делегациялари мажлис қатнашчиларининг диққат марказида турди. Жанубий Вьетнам ёзувчилари делегациясига бошлиқ бўлиб, жанг майдонининг худди ўзидан, фронтдан тўппа-тўғри Бокуга келган ёзувчи Фан Тининг нутқини мажлис аҳли зўр эътибор бериб тинглади. Шимолий Вьетнам ёзувчилари делегациясининг бошлиғи Ни Фуанг нутқи ҳам карсаклар билан бир неча марта бўлиниб турди. У турли мамлакатлар ёзувчиларининг мажлис залида тўпланган вакилларини, сизлар бутун талантингизни, бутун кучингизни ва ижодингизни Америка империализмининг йиртқич ва қонхўр башарасини фош қилишга сарфлангиз, деб даъват қилди.

Ҳеч бир муболағасиз айтиш мумкинки, деди нотиқ, бу даъват мажлисда тўпланган ёзувчилар қалбида чуқур таассурот қолдирди. Буни атоқли турк ёзувчиси Азиз Несин ҳаммадан яхши ифодалаб, бундай деди: «Биз ёзувчиларнинг иккита катта хусусиятимиз бор. Бу хусусиятларнинг бири қотилларнинг қўлидан қуролни уриб тушираётганларга сўз билан кўмаклашиш бўлса, иккинчиси, Америка империализми иккинчи Вьетнамга айлантириши мумкин бўлган бошқа мамлакатларнинг халқларини уйғотишдир».

Боку учрашуви қатнашчиларининг Осиё ва Африка мамлакатлари ёзувчиларига мурожаати инсонпарварлик, интернационал руҳ билан суғорилган мурожаат бўлди. Ёзувчилар ўртоқларча ҳамкорликни бундан буён ҳам мустаҳкамлашга, ёзувчиларнинг бир-бирлари билан алоқасини бундан буён ҳам ривожлантира беришга ўзларининг маҳкам бел боғлаганликларини шу мурожаатда очиқ айтдилар. «Жамиятни революцион йўл билан янгилаш йўлида курашаётган кишиларга, дейилади мурожаатда, курашчилар ва бунёдкорларнинг маънавий турмушини бойитадиган ва кучига-куч қўшадиган буюк санъат керак. Ёзувчининг таланти халққа хизмат қилсин, социал тараққиёт ва тинчликнинг буюк кучига хизмат қилсин».

Кенгайтирилган мажлисни ўтказувчи ташкилот комитетининг раиси М. Иброҳимов матбуот конференциясида гапириб, Бокудаги учрашув Вьетнам халқининг Америка агрессорларига қарши курашини қувватлашда анча катта роль ўйнайди, деб таъкидлади. Шонли революцион традицияларни давом эттираётган Озарбайжон меҳнаткашлари, деди нотиқ, мажлис қатнашчиларини қизғин табрикладилар. Озарбайжон пойтахтида, Кировободда, республиканинг бошқа районларида бўлиб ўтган оммавий митинглар халқлар дўстлигини ифодаловчи, Америка агрессорларини жиловлаб қўйиш учун курашаётган жаҳон прогрессив кучларнинг бирдамлигини ифодаловчи зўр намойишга айланди.

Қоҳира доимий бюросининг бош секретари Мурси Саъдиддин Осиё ва Африка мамлакатлари ёзувчилари конференцияси ижроия комитетининг мажлиси тўғрисидаги ахборотни ўқиб берди. Шу ҳужжатда айтиладики, ижроия комитет аъзолари Африка-Осиё адабий ҳаётидаги аҳволни ҳамда бу ҳаракат ўз зиммасига юклатилган олижаноб вазифаларни бажариш, империализмга, эски ва янги мустамлакачиликка қарши курашда самарали роль ўйнаш имкониятига эга бўлмоқ учун уни ривожлантиришни таъминлайдиган йўллар ва чораларни муҳокама қилди. Мажлис қатнашчилари фикрлашиб олганларидан кейин Осиё ва Африка мамлакатлари ёзувчиларининг 1967 йил февраль-март ойларида ўтказилмоқчи бўлган навбатдаги учинчи конференциясида миллий озодлик кураши ҳамда бу курашнинг Осиё ва Африка мамлакатлари адабиётида акс эттирилиши масалаларини муҳокама қилиш кераклигини айтдилар.

Ижроия комитет Осиё ва Африка мамлакатлари ёзувчиларини халқларнинг миллий озодлик ва тинчлик учун кураши манфаатларини кўзлаб, империализмга қарши прогрессив кучлар бирлигини мустаҳкамлашга даъват қилди.

Абейсингхе (Цейлон), Олави Линнус (Финляндия), Азиз Несин (Туркия), Роберто Обрегон Моралес (Гватемала) Бокудаги учрашув тўғрисида ўзларининг таассуротларини гапириб бердилар.

Прогрессив ёзувчиларнинг Вьетнам халқининг кураши билан қизғин бирдамлигини, ер юзида тинчликни ҳимоя қилишдаги уларнинг бирдамлигини ифодаловчи овоз матбуот конференциясида яна янгради. (ТАСС).

ОБ-ХАВО

Бугун республикамизнинг барча районларида ҳаво очиқ бўлади. Шарқдан секундига 2-5 метр тезликда шамол эсади. Кечаси 11-16, кундузи 28-33 даража иссиқ бўлади.

Тошкентда ҳаво очиқ бўлади. Шарқ томондан секундига 2-5 метр тезликда шамол эсиб туради. Ҳарорат кечаси 13-15, кундузи эса 29-31 даража ўртасида бўлади.

Редактор
М. ҚОРИЕВ.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

РАДИО БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

7.40 — Ота-оналар учун. 8.25 — Концерт (халқ талантлари). 9. 30 — «Ялла» концерти. 10.30 — Оммабоп болгар қўшиқлари. 11.25 — Концерт. 12.15 — Эрталабки салом (Москва). 13.00 — Концерт (чорвадорлар учун). 13.30 — Концерт (Танкчилар кунига). 15.20 — «Бой ила хизматчи» (Ҳамза номли театр спектаклининг монтажи). 18.00 — «Ёшлик» радиостанцияси. 18.40 — Танкчилар кунига бағишланган радиокомпозиция (қоз.). 19.20 — Концерт (республика область театрлари артистлари. 20.00 — Гул водий қўшиқлари. 21.15 — Эстрада концерти. 22.00 — Дунё харитаси олдида. 22.10 — Концерт. 23.20 — Кечки концерт.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

Ўзбек тилида: 10.30 — **Тўғри ва эгри** (эртак). 11.20 — **Кўр музикачи** (бадиий фильм).

Рус тилида: 12.40 — **Кўча қатнови қоидаларига риоя қилиш — ҳар бир гражданнинг жамоат бурчидир.** 13.00 — **Золушка (фильм-эртак).**

Ўзбек тилида: 17.00 — **Кўк буғу** (телефильм). 17.20 — **Телевизион янгиликлар.**

Рус тилида: 17.35 — **Танкчилар куни** (эшиттириш ва концерт). 19.00 — **Телевизион янгиликлар.**

Ўзбек тилида: 19.15 — **Болгария маданияти декадаси кунларида. Сўнгги раунд** (бадиий фильм). 20.30 — **Тошкент истиқболи** (Тожикистон қурувчилари учун эшиттириш ва концерт). 21.10 — **Концерт** (Ўзбекистон радио ва телевидение эстрада оркестри ва солистлари).

Рус тилида: 21.50 — **Ираклий Андронников ҳикоя қилади.**

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

13.00 дан — **Москва кўрсатади.**

ТЕАТР

ҲАМЗА НОМЛИ ТЕАТРДА — 11/IX да **Мирзо Улуғбек.**

СВЕРДЛОВ НОМЛИ КОНЦЕРТ ЗАЛИДА
11 сентябрда
УЗБЕК ДАВЛАТ ФИЛАРМОНИЯСИ ВА ЭСТРАДА АРТИСТЛАРИНИНГ
КОНЦЕРТИ

Концертда: Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артистлар **Фахриддин Умаров, Убайдулла Мадраҳимов,** солистлардан **Манзура Мўминова, Тўхта Алихўжаева, Дилбар Абдуллаева, Нина Тягнибидная, Камтар Отабоев, Очил Ҳусанов** ва Ўзбек халқ чолғу ансамбли қатнашади.

Концерт кеч соат 8 да бошланади. Билетлар Концерт зали кассасида кундуз соат 2 дан ва район кассаларида кундуз 12 дан сотилади.

1966 йил 21 сентябрь кундуз соат 2 да, Ўзбекистон ССР Фанлар академияси физика-математика фанлари бўлимининг бирлашган илмий совети мажлисида (Обсерватория кўчаси, 85-уй. Физика-техника институтининг конференц-зали) физика-математика фанлари кандидати деган илмий даражани олиш учун

ДИССЕРТАЦИЯ ЁҚЛАЙДИЛАР:

М. С. Сагитов: «Ноль илдизли критик ҳолатлардаги Ляпуновча турғунлик ҳақида» деган темада.

А. Ғ Умаров: «Фредгольм типидаги интегро-дифференциал тенгламалар системаси учун ўрталаштириш усули» деган темада.

Диссертациялар билан Фанлар академияси кутубхонасида танишиш мумкин (А. Тўқаев кўчаси, 1-уй).

ГРАЖДАН АВИАЦИЯСИ УЗБЕКИСТОН БОШҚАРМАСИГА
ревизор-бухгалтерлар, бош бухгалтер
КЕРАК

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Гоголь кўчаси, 77-уй. Телефон В-3-79-10.

ТАШКИЛОТЛАР ДИҚҚАТИГА!
ОЛМАЛИҚ ҚУМ-ШАҒАЛ КАРЬЕРИ
ҳар қанча миқдорда
қум-шағал сотади

Бу матерчалларни ташиш буюртмачилар ҳисобидан бўлади.

В. И. ЛЕНИН НОМЛИ ТОШКЕНТ ДАВЛАТ УНИВЕРСИТЕТИ
механика-математика факультетининг кечки бўлимидаги махсус группага
ҚУШИМЧА ЎҚУВЧИЛАР қабул қилади

Бу группага олий (инженерлик ёки педагогика) маълумоти бўлган кишилар математикадан ўрта мактаб программаси ҳажмида (ёзма ва оғзаки) имтиҳон топширгандан кейин қабул қилинади.

Ўқиш муддати — 4 йил.

Имтиҳон 20 сентябрдан, ўқиш 1 октябрдан бошланади.

Ҳужжатлар механика-математика факультетининг кечки бўлими деканатида қабул қилинади.

Адрес: Тошкент шаҳар, Карл Маркс кўчаси, 32-уй.

Тошкент шаҳридаги
2- ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ
1966/67 ўқув йилига
ҚУШИМЧА ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Билим юрти юқори малакали мутахассислар:

металл токари ва фрезерчиси, саноат маҳсулотини йиғувчи слесарь, ремонтчи слесарь, мисгар ва монтажчилар тайёрлайди.

Билим юртига 8—10-синф ҳажмида маълумотли, 15—25 ёшдагилар қабул қилинади.

Ўқиш муддати 1 йилдан 2 йилгача. Ўқиш даври ишлаб чиқариш стажига қўшилади.

Билим юртини аъло баҳо билан тамомлаганлар олий ўқув юртларига конкурссиз кириш ҳуқуқига эга бўладилар.

Ўқувчилар стипендия билан таъминланади.

Билим юртига кирувчилар аризага қуйидаги ҳужжатларни қўшиб берадилар: таржимаи ҳол, етуклик аттестатининг асли ёки табель, паспорт ёки метрика, турар жойдан справка, 3х4 сантиметр ҳажмида 6 та фотокарточка, мактабдан характеристика.

Адрес: Тошкент шаҳар, Полиграф кўчаси, Авиацион проезд, 10-уй.

ТОШКЕНТ ТЕМИР ЙУЛ БУЛИМИ

Тошкент узели станцияларида ишлаш учун:

тарозибонлар, стрелкачилар, технический конторшчиклар, поезд тузувчиларини тайёрлайдиган

ҚИСҚА МУДДАТЛИ КУРСЛАРГА ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Ўқувчиларга стипендия тўланади. Линия станцияларига чиқиб боришни хоҳлаганлар уй-жой билан таъминланади.

Адрес: Тошкент шаҳар, Саларские ключи кўчаси, 6-уй (Вокзал майдони), кадрлар бўлими.

Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг «Главупрснаби» ҳузуридаги
«УЗГЛАВЭЛЕКТРОСНАБСБИТ»
15 сентябрдан
Тошкент шаҳар, Прядильная кўчаси, 2-уйда
«ЭЛЕКТР САЛОНИ»
номли
электрорадиотехника ва приборлар
МАЙДА-УЛГУРЖИ
магазини очади

Бу магазин ташкилотларга: электротехника ускунаси, юқори вольтли ва паст вольтли аппаратлар, радиотелефон аппаратлари, контроль-ўлчов асбоблари, ёритиш арматураси, маданий-маиший тайиндаги буюмлар, химия-лаборатория аппаратлари сотади.

Ўзбекистон ССР Ғалла маҳсулотлари ва ем-хашак саноати министрлигининг
ТОШКЕНТ ШАҲАР РЕАЛИЗАЦИЯ БАЗАСИГА
бухгалтерлар, товароведлар, слесарлар, электриклар, тунукасозлар, юкчилар
КЕРАК

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Заготзерно кўчаси, базанинг кадрлар бўлими (5-трамвай, 7, 12, 22, 26, 17-автобуснинг «Зелёная кўчаси» остановкаси).

Тошкент қишлоқ хўжалик институти коллективи институт доценти Ғ. Р. Азизовга отаси

Азизхон РАШИДОВНИНГ

вафот этганлиги муносабати билан таъзия изҳор қилади.

Бизнинг адрес ва телефонлар **СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ**

ТОШКЕНТ, «ПРАВДА ВОСТОКА» КЎЧАСИ № 26. Редактор — В36545. Редактор ўринбосарлари — В37914, В39323. Масъул секретарь — В34455. Масъул секретарь ўринбосарлари — В37283. Партия турмуши — В33469, В37221. Марксизм-ленинизм назариясини пропаганда қилиш, халқаро ҳаёт — В31216. Коммунистик тарбия — В31455. Саноат, капитал қурилиш ва транспорт — В34780. Совет қурилиши — В33258. Қишлоқ хўжалик — В37604. Адабиёт ва санъат — В32036. Фан, мактаб ва олий ўқув юртлари — В34451. Маҳаллий ахборот — В32347. Оммавий ишлар ва хатлар — В39005, В33553. Иллюстрация — В34524. Стенографистка — В37343. Корректура — В37162. Эълонлар — В38142. Коммутатор — В30249, В30250, В30251, В30252, В30253, В30254, В30255, В30256, В30257, В30258.